

POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI VERTINIMO ATASKAITA

ORIGINALAS

ORGANIZATORIUS

UAB „GRANITINĖ SKALDA“

OBJEKTAS

NEPAVOJINGŪJŲ DUGNO PELENŲ IR ŠLAKO ATLIEKŲ APDOROJIMO IR LAIKYMO VEIKLA UAB „GRANITINĖ SKALDA“ GRANITO GAMYKLOJE, ADRESU GRANITO G. 2, VILNIUS, VILNIAUS M. SAV.

DOKUMENTO RENGĖJAS

UAB „Aplinkos vadyba“

 +370 5 204 5139

 +370 613 22747

 info@aplinkosvadyba.lt

 www.aplinkosvadyba.lt

Adresas korespondencijai

 Manufaktūrų g. 20-212,
11342 Vilnius

Registracijos adresas

 Vilkpėdės g. 22,
03151 Vilnius

j.k. 300513582
PVM m. k. LT100003527619

Rengėjai:

Jurgita Murauskienė, aplinkos apsaugos skyriaus vadovė

Sigita Puzaitė-Jurevič, aplinkos apsaugos projektų vadovė

Simona Lasauskienė, aplinkos apsaugos projektų vadovė

Rimas Šiaulys, visuomenės sveikatos specialistas

VILNIUS, 2023

TURINYS

1. PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS ORGANIZATORIUS	4
2. PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI VERTINIMO ATASKAITOS RENGĖJAS	4
3. PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS ANALIZĖ	4
3.1. Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas, ekonominės veiklos rūšies kodas.....	4
3.2. Planuojamas ūkinės veiklos pajėgumas, gaminama produkcija (teikiamos paslaugos), gaminamų produktų (teikiamų paslaugų) paskirtis, naudojamos medžiagos, žaliavos, gamtiniai, energiniai ištekliai ..	4
3.3. Ūkinėje veikloje naudojamų technologijų aprašymas, esamų ir planuojamų statinių ir įrenginių išdėstymo planas.....	8
3.4. Ūkinės veiklos vykdymo terminai ir eiliškumas, ūkinės veiklos vykdymo trukmė	18
3.5. Informacija, kokiuose ūkinės veiklos etapuose – teritorijų planavimo, statinių statybos, sanitarinės apsaugos zonos ribų nustatymo ar tikslinimo, ūkinės veiklos nutraukimo ar kt. – atliekamas poveikio visuomenės sveikatai vertinimas.....	19
3.6. Siūlomos planuojamos ūkinės veiklos alternatyvos; šis reikalavimas neprivalomas, kai atliekamas vykdomos ūkinės veiklos, kuriai reikia nustatyti arba patikslinti sanitarinės apsaugos zonų ribas, poveikio visuomenės sveikatai vertinimas.....	19
4. PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS VIETOS ANALIZĖ	19
4.1. Planuojamos ūkinės veiklos vieta (adresas) pagal administracinius teritorinius vienetus, jų dalis ir gyvenamąsias vietas; teritorijos, kurioje planuojama ūkinė veikla, ne senesnis kaip 3 metų žemėlapis su gretimybėmis, esamos ir suplanuotos gretimybės, teritorijos, kurioje planuojama ūkinė veikla, svarba aplinkos apsaugos, visuomenės sveikatos saugos, ekonominiu, visuomeniniu ar kt. požiūriais, objektai, kuriems nustatytos sanitarinės apsaugos zonos, informacija apie sanitarinės apsaugos zonos ribų nustatymą ir įregistravimą, kita svarbi informacija.....	19
4.2. Žemės sklypo, kuriame planuojama ūkinė veikla, pagrindinė žemės naudojimo paskirtis, naudojimo būdas (-ai), žemės sklypo plotas, žemės sklypui nustatytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos (pridedama išrašo iš Nekilnojamojo turto registro centrinio duomenų banko kopija)	21
4.3. Vietovės infrastruktūra (vandens, šilumos energijos tiekimas, nuotekų surinkimas, valymas ir išleidimas, atliekų tvarkymas, šalinimas ir panaudojimas, susisiekimo, privažiavimo keliai ir kt.).....	22
4.4. Ūkinės veiklos vietos (žemės sklypo) įvertinimas atsižvelgiant į greta ir aplink planuojamą ūkinę veiklą, esančias, planuojamas ar suplanuotas gyvenamųjų pastatų, visuomeninės paskirties, rekreacines ar kitas teritorijas, statinius, pastatus, objektus, nrodytus Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo 24 straipsnio 4 dalyje, ar kitus visuomenės sveikatos saugos požiūriu reikšmingus objektus (aprašymas, anksčiau šiame žemės sklype vykdyta ūkinė veikla, atstumai iki kitų šiame papunktyje nurodytų objektų)	25
5. PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS VEIKSNIŲ, DARANČIŲ ĮTAKĄ VISUOMENĖS SVEIKATAI, TIESIOGINIO AR NETIESIOGINIO POVEIKIO KIEKYBINIS IR KOKYBINIS APIBŪDINIMAS IR ĮVERTINIMAS.....	26
5.1. Planuojamos ūkinės veiklos cheminės taršos, galinčios daryti poveikį visuomenės sveikatai, vertinimas.....	26
5.2. Galimas planuojamos ūkinės veiklos poveikis visuomenės sveikatai, atsižvelgiant į ūkinės veiklos metu į aplinką skleidžiamus kvapus	27
5.3. Fizikinės (triukšmas, nejonizuojančioji spinduliuotė ir kt.) taršos, galinčios daryti poveikį visuomenės sveikatai, vertinimas.....	28
5.4. Kiti reikšmingi planuojamos ūkinės veiklos visuomenės sveikatai įtaką darantys veiksniai, kurių taršos rodiklių ribinės vertės reglamentuotos norminiuose teisės aktuose, galimas jų poveikis visuomenės sveikatai.....	28
5.5. Ekonominiai, socialiniai, psichologiniai planuojamos ūkinės veiklos visuomenės sveikatai įtaką darantys veiksniai, kurių taršos rodiklių ribinės vertės nėra reglamentuotos norminiuose teisės aktuose	28
6. PRIEMONIŲ, KURIOS PADĖS IŠVENGTI AR SUMAŽINTI NEIGIAMĄ PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS POVEIKĮ VISUOMENĖS SVEIKATAI, APRAŠYMAS BEI JŲ PASIRINKIMO ARGUMENTAI	29
7. ESAMOS VISUOMENĖS SVEIKATOS BŪKLĖS ANALIZĖ	29

7.1.	Vietovės gyventojų demografiniai rodikliai	29
7.2.	Gyventojų rizikos grupių populiacijoje analizė.....	29
7.3.	Gyventojų demografinių ir sveikatos rodiklių palyginimas su visos populiacijos duomenimis	29
7.4.	Planuojamos ūkinės veiklos poveikis visuomenės sveikatos būklei.....	31
8.	SANITARINĖS APSAUGOS ZONOS RIBŲ NUSTATYMO ARBA TIKSLINIMO PAGRINDIMAS	31
9.	POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI VERTINIMO METODŲ APRAŠYMAS.....	32
9.1.	Panaudoti kiekybiniai ir kokybiniai poveikio visuomenės sveikatai vertinimo metodai ir jų pasirinkimo pagrindimas	32
9.2.	Galimi vertinimo netikslumai ar kitos vertinimo prielaidos.....	33
10.	POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI VERTINIMO IŠVADOS	33
11.	SIŪLOMOS SANITARINĖS APSAUGOS ZONOS RIBOS	34
12.	REKOMENDACIJOS DĖL POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI VERTINIMO STEBĖSENOS, EMISIJŲ KONTROLĖS IR PAN.	34

1. PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS ORGANIZATORIUS

Pavadinimas: UAB „Granitinė skalda“

Adresas: Granito g. 5, Vilnius

Įmonės kodas: 120090821

Telefonas: +370 5 2640360

El. p.: info@granitineskalda.lt

2. PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI VERTINIMO ATASKAITOS RENGĖJAS

Pavadinimas: UAB „Aplinkos vadyba“

Adresas: Manufaktūrų g. 20-212, Vilnius

Įmonės kodas: 300513582

Telefonas: 8 5 204 51 39, 8 613 22747

El. p.: info@aplinskosvadyba.lt

Kontaktinis asmuo: Sigita Puzaitė-Jurevič, mob. 8 676 54 595.

Ataskaitą parengė: Sigita Puzaitė-Jurevič, Jurgita Murauskienė, Simona Lasauskienė, Rimas Šiaulys.

Juridinio asmens licencija Nr. VSL-358.

Fizinio asmens visuomenės sveikatos peržiūros specialisto licencija Nr. 0263-MH/SE/PV-09.

3. PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS ANALIZĖ

3.1. *Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas, ekonominės veiklos rūšies kodas*

Ūkinės veiklos (toliau PŪV) pavadinimas – **UAB „Granitinė skalda“ nepavojingųjų dugno pelenų ir šlako atliekų apdorojimo ir laikymo veikla UAB „Granitinė skalda“ granito gamykloje, Granito g. 2, Vilnius, Vilniaus m. sav.**

Įmonės veikla bus vykdoma pagal ekonominės veiklos rūšies kodus: 38.21 Nepavojingų atliekų tvarkymas ir šalinimas bei 38.32 Išrūšiuotų medžiagų atgavimas, pagal Ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių (EVRK 2 red.), patvirtintą Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės generalinio direktoriaus 2007 m. spalio 31 d. įsakymu Nr. DJ-226 „Dėl ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriaus patvirtinimo“.

3.2. *Planuojamas ūkinės veiklos pajėgumas, gaminama produkcija (teikiamos paslaugos), gaminamų produktų (teikiamų paslaugų) paskirtis, naudojamos medžiagos, žaliavos, gamtiniai, energiniai ištekliai*

Esama veikla.

UAB „Granitinė skalda“ – daugiau nei 50 metų Vilniuje veikianti granito gamykla, gaminanti ir tiekianti sertifikuotą granito ir dolomito skaldos produkciją didžiausioms kelių tiesybos ir statybos pramonės įmonėms Lietuvoje ir kaimyninėse šalyse. UAB „Granitinė skalda“ yra viena didžiausių ir ekonomiškai stipriausių granito skaldos gamintojų Lietuvoje. Pagrindinė bendrovės veikla – įvairių frakcijų sertifikuotos granito skaldos gamyba ir mineralinių medžiagų krovos darbai.

Šiuo metu planuojamos ūkinės veiklos teritorijoje vykdoma įvairių frakcijų granito skaldos gamyba, įvairių frakcijų dolomito skaldos krova ir mineralinių medžiagų sandėliavimas. Per

pastaruosius dvejus metus (2021 m ir 2022 m.) įmonė atitinkamai pagamino 258335 tonas ir 91605 tonas granito skaldos bei perkrovė 297446 tonas ir 415909 tonas dolomito skaldos. UAB „Granitinė skalda“ gaminama granito skalda atitinka aukščiausių europietišų standartų reikalavimus. Granito skaldai gaminti reikalinga žaliava išgaunama Baltarusijos, Ukrainos ir Skandinavijos karjeruose. Pastaraisiais metais dėl vykstančio karinio konflikto tarp Ukrainos ir Rusijos stebimas stipriai sumažėjęs įmonės pagaminamos įvairios frakcijos skaldos pajėgumas. Priežastis – žaliavos, išgaunamos Baltarusijoje ir Ukrainoje, sutrikęs importas.

Įmonė taip pat vykdo AB „Klovainių skalda“ dolomito karjere pagamintos dolomito skaldos krovos darbus: atvežimas, iškrovimas, sandėliavimas, pakrovimas ir transportavimas. Visa įmonės produkcija yra sertifikuota, paženklinta ir atitinkanti Lietuvos standartizacijos departamento ir Europos Sąjungos standartus.

Planuojama veikla.

Granito skaldos gamyba ir granito bei dolomito skaldos sandėliavimas

Įgyvendinus planuojamą ūkinę veiklą – nepavojingųjų dugno pelenų ir šlako atliekų tvarkymo veiklą, ir toliau teritorijoje bus vykdoma esama veikla – granito skaldos gamyba ir sandėliavimas bei dolomito skaldos sandėliavimas – tik mažesnėmis apimtimis. Planuojama, jog per metus ateityje bus priimama 100 tūkst. tonų granito skaldos (žaliavos) ir 10 tūkst. tonų granito skaldos (produkcijos), pagaminama 100 tūkst. tonų granito skaldos iš granito žaliavos ir perkraunama 460 tūkst. dolomito skaldos. Planuojama, kad tiek granito, tiek dolomito skalda į ūkinės veiklos teritoriją bus pristatoma esamu geležinkeliu. Pristatyta skalda bus sandėliuojama tam skirtose sandėliavimo zonose. Granito skaldos (žaliavos) sandėliavimo zonai skirtas 2476 m² teritorijos plotas, maksimaliai šioje zonoje bus laikoma iki 30 tūkst. tonų granito skaldos (žaliavos). Granito skaldos (produkcijos) sandėliavimo zonai yra skirtas 1438 m² teritorijos plotas, kuriame maksimaliai vienu metu bus laikoma iki 5 tūkst. tonų pagamintos produkcijos. Apie 25 tūkst. tonų pagamintos produkcijos bus papildomai galima laikyti, apdoroto šlako zonoje, jeigu joje nebus laikomas šlakas. Dolomito skaldos sandėliavimo zonai skirtas 8138 m² teritorijos plotas, šioje zonoje bus galima sandėliuoti iki 15 tūkst. tonų dolomito skaldos.

Granito skaldos sandėliavimo ir gamybos bei dolomito skaldos krovos ir sandėliavimo technologiniai procesai išliks nepakitę lyginant su šiuo metu vykdoma veikla (žr. aprašymą aukščiau).

Nepavojingųjų dugno pelenų ir šlako atliekų apdorojimas ir laikymas

Planuojama ūkinė veikla bus vykdoma vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. lapkričio 25 d. įsakymo Nr. D1-805 „Dėl atliekų deginimo įrenginiuose ir bendro atliekų deginimo įrenginiuose susidariusių pelenų ir šlako tvarkymo reikalavimų patvirtinimo“ aplinkos apsaugos reikalavimais.

UAB "Granitinė skalda" teritorijoje bus vykdomas nepavojingųjų dugno pelenų ir šlako atliekų priėmimas, svėrimas, laikymas, metalų ir netinkamų atliekų atskyrimas, sendinimas, mechaninis apdorojimas: smulkinimas ir sijojimas, pakartotinis metalų atskyrimas, produkto, gauto apdorojus dugno pelenus ir šlako atliekas, laikymas, metalų ir netinkamų apdorojimui atliekų laikymas.

Visos mechaninio apdorojimo operacijos bus vykdomos atviroje teritorijoje mobilios įrangos pagalba, esant poreikiui bus naudojamas drėkinimas purkštukų pagalba.

Įrenginio projektinis pajėgumas: 86400 t/metus nepavojingųjų dugno pelenų ir šlako atliekų. Preliminariai technologinio proceso metu, apdorojant atliekas, susidarys: 90 proc. produkto, gauto apdorojus dugno pelenus ir šlako atliekas, 6 proc. juodųjų metalų, 2 proc. kitų mechaninio atliekų apdorojimo atliekų, 1,5 proc. spalvotųjų metalų ir 0,5 proc. mineralinių

medžiagų (akmenų). Visos atliekos bus laikomos atviroje aikštelėje kaupuose arba uždaruose konteneriuose iki perdavimo registruotiems atliekų tvarkytojams arba atliekų naudotojams.

Principinis planuojamų tvarkyti atliekų balansas pateikiamas žemiau lentelėje.

3.2.1 lentelė. Planuojamų tvarkyti atliekų balansas

<i>Apdorojamos atliekos</i>			<i>Pagaminta produkcija</i>		<i>Susidarančios atliekos</i>		
<i>Atliekų kodas pagal Taisyklių* 1 priedą</i>	<i>Atliekų pavadinimas pagal Taisyklių* 1 priedą</i>	<i>Kiekis, t</i>	<i>Pavadinimas</i>	<i>Kiekis, t</i>	<i>Atliekų kodas pagal Taisyklių* 1 priedą</i>	<i>Atliekų pavadinimas pagal Taisyklių* 1 priedą</i>	<i>Kiekis, t</i>
1	2	3	4	5	6	7	8
19 01 12	Dugno pelenai ir šlakas, nenurodyti 19 01 11	86400	Produktas, gautas apdorojus dugno pelenus ir šlako atliekas	77760	19 12 02	Juodieji metalai	5184
					19 12 03	Spalvotieji metalai	1296
					19 12 12	Kitos mechaninio atliekų (įskaitant medžiagų mišinius) apdorojimo atliekos, nenurodytos 19 12 11	1728
					19 12 09	Mineralinės medžiagos (akmenys)	432

Pastaba: *LR aplinkos ministro 1999 m. liepos 14 d. Nr. 217 įsakymu patvirtintos Atliekų tvarkymo taisyklės

Elektros energijos tiekimas.

Ūkinės veiklos metu yra naudojami el. įrenginiai. Esamoje situacijoje per metus sunaudojama iki 412,4 MWh elektros energijos. Planuojama, kad planuojamos ūkinės veiklos metu per metus bus sunaudojama iki 450 MWh elektros energijos. Elektros energija į teritoriją tiekama prisijungus prie elektros energijos paskirstymo tinklų, kuriuos eksploatuoja AB „ESO“. Apskaita vykdoma elektros energijos apskaitos prietaisais esančiais įmonės teritorijoje.

Šiluminės energijos tiekimas.

Tiek esamoje situacijoje, tiek planuojamos ūkinės veiklos metu šildymo įrenginiai nebus naudojami. Esant poreikiui teritorijoje esančių patalpų šildymas bus vykdomas elektriniais prietaisais. UAB „Granitinė skalda“ administracinis pastatas, esantis adresu Granito g. 5, Vilniuje, yra šildomas gamtinėmis dujomis, eksploatuojant 95 kW našumo katilą. Metinis dujų kiekio poreikis nesikeis. Šis taršos šaltinis bus įvertintas kaip foninis oro teršalų sklaidos vertinimo metu.

Kuro ir degalų naudojimas.

Tiek esamoje situacijoje, tiek planuojamos ūkinės veiklos metu bus naudojamas dyzelinis kuras. Dyzelinį kurą naudos teritorijoje krovos darbus atliekantys autokrautuvai, skaldą transportuojantis šilumvežis ir mobiliosios šlako (pelenų) apdorojimo linijos įrenginiai (trupintuvas ir mobilūs sijotuvai). Planuojama, kad per metus bus sunaudojama iki 96 m³ dyzelinio kuro. Teritorijoje yra eksploatuojamas vienas 9 tūkst. litrų talpos antžeminis dyzelinio kuro rezervuaras.

Planuojamos ūkinės veiklos metu bus tvarkomos nepavojingosios atliekos bei naudojamos medžiagos/žaliavos.

Informacija apie planuojamos ūkinės veiklos metu numatomas tvarkyti nepavojingąsias atliekas pateikta 3.2.2 lentelėje, informacija apie numatomas naudoti žaliavas, chemines medžiagas pateikta 3.2.3 lentelėje.

3.2.2 lentelė. Informacija apie planuojamos ūkinės veiklos metu numatomas tvarkyti atliekas

<i>Kodas pagal atliekų sąrašą</i>	<i>Pavadinimas</i>	<i>Atliekos tvarkymo būdas</i>	<i>Numatomas tvarkyti kiekis, t/m</i>	<i>Didžiausias vienu metu laikomas atliekų kiekis, t</i>	<i>Atliekų laikymo sąlygos</i>
19 01 12	Dugno pelenai ir šlakas, nenurodyti 19 01 11	S5, R12	86400	60000	Atvira aikštelė, suformuoti 12 m aukščio kaupai

3.2.3 lentelė. Informacija apie planuojamos ūkinės veiklos metu numatomas naudoti žaliavas

<i>Eil. Nr.</i>	<i>Žaliavos, kuro rūšies arba medžiagos pavadinimas</i>	<i>Planuojamas naudoti kiekis, matavimo vnt. (t, m³ ar kt. per metus)</i>	<i>Pavojingumo klasė ir kategorija</i>	<i>Saugojimo būdas (atvira aikštelė ar talpyklos, uždarytos talpyklos ar uždengta aikštelė ir pan.)</i>
1.	Granito skalda	130000 t	-	Atvira aikštelė, suformuotuose kaupuose
2.	Dolomito skalda	460000 t	-	Atvira aikštelė, suformuotuose kaupuose
3.	Dyzelinis kuras	96 m ³	Acute Tox.4 – Ūmus toksiškumas, 4 kategorija; Aquatic Acute 1 – pavojinga vandens aplinkai, kategorija; Skin Corr. 1A, 1B – odos ėsdinimas, 1 A, 1B subkategorija;	Uždaras 9 m ³ rezervuaras
4.	Absorbentai, filtrai, pašluostės, apsauginiai drabužiai	0,5 t	-	Gamintojo kartoninėse, plastikinėse pakuotėse, pagalbinėse patalpose pastate
5.	Juodieji metalai naudojami eksploatacinėms, remonto reikmėms	10,0 t	-	Stelažuose arba krūvoje gamybinėse patalpose, pastate

Didžioji dalis 3.2.3 lentelėje nurodytų žaliavų bus naudojama granitinės skaldos gamybos metu.

Nei esamoje situacijoje, nei planuojamos ūkinės veiklos metu cheminės medžiagos, preparatai (mišiniai), radioaktyvios medžiagos ir pavojingosios atliekos nebus naudojamos.

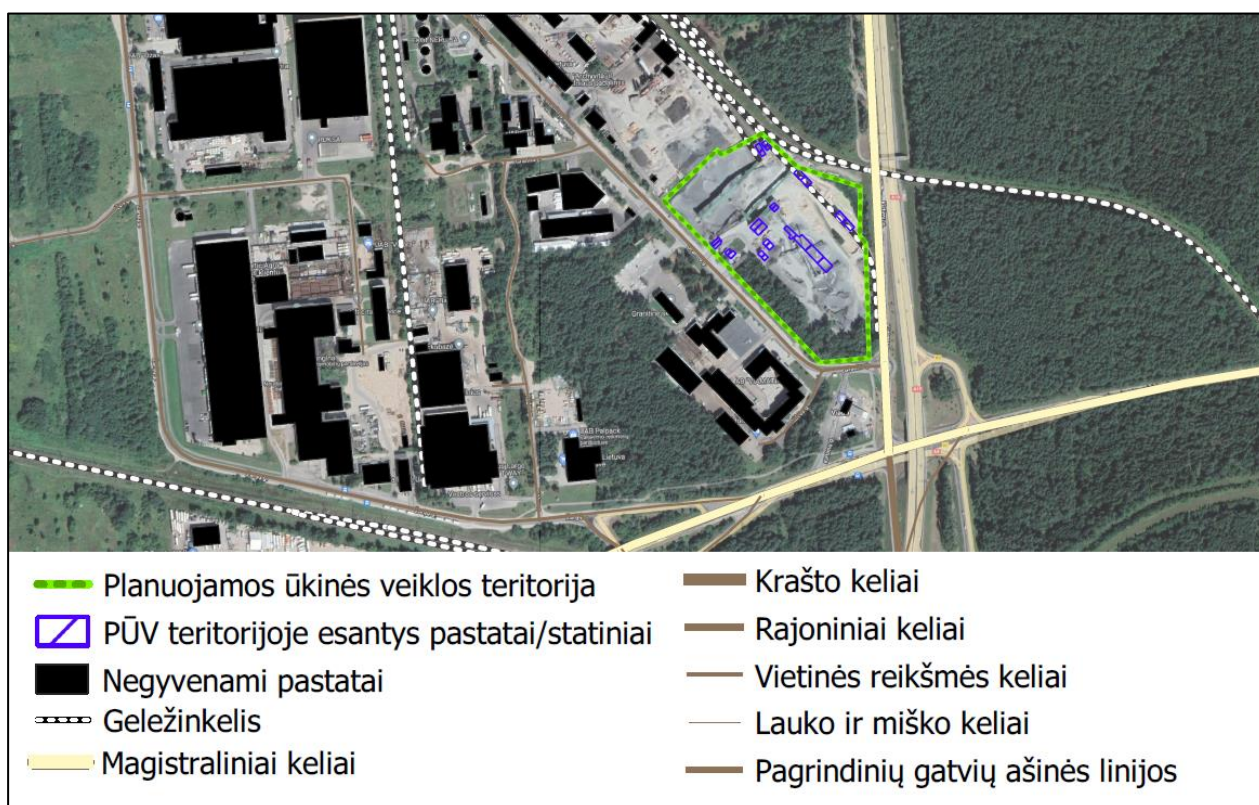
3.3. Ūkinėje veikloje naudojamų technologijų aprašymas, esamų ir planuojamų statinių ir įrenginių išdėstymo planas

Planuojamą ūkinę veiklą numatoma vykdyti vieno žemės sklypo teritorijoje kad. Nr. 0101/0076:157, unikalus daikto numeris 0101-0076-0157. Žemės sklypo plotas – 5,0513 ha. Daikto pagrindinė naudojimo paskirtis – Kita. Žemės sklypo naudojimo būdas – Pramonės ir sandėliavimo objektų teritorijos. Žemės sklypas nuosavybės teise priklauso Lietuvos Respublikai. Valstybinės žemės patikėjimo teisė Nacionalinei žemės tarnybai prie Žemės ūkio ministerijos. Dėl žemės sklypo naudojimo UAB „Granitinė skalda“ yra sudariusi ilgalaikę nuomos sutartį. Visi žemės sklype esantys pastatai priklauso UAB „Granitinė skalda“. Šiuo metu žemės sklype esantys pastatai yra pateikti lentelėje:

Eil. Nr.	Pastato pavadinimas	Pastato pagrindinė naudojimo paskirtis	Pastato unikalus numeris	Pastato bendras plotas, m ²
1.	Gamybinis pastatas	Gamybos, pramonės	1099-0002-7043	95,27
2.	Transformatorinė	Kita	1099-0002-7054	64,64
3.	Cechas	Gamybos, pramonės	1099-0002-7087	380,18
4.	Depas	Garažų	1099-0002-7104	103,89
5.	Sandėlis	Pagalbinio ūkio	1099-0002-7110	107,00
6.	Sandėlis	Pagalbinio ūkio	1099-0002-7143	146,00
7.	Kiti inžineriniai statiniai – kiemo statiniai (tvora, estakada, rampa, kiemo aikštelė)	Kiti inžineriniai statiniai	1099-0002-7198	-

Šiuo metu žemės sklypo užstatymo plotas – 4,3152 ha, kitos žemės plotas – 0,1421 ha ir miško žemės plotas – 0,5940 ha, iš kurio 0,5904 ha yra įregistruoti Miškų valstybės registre. Įgyvendinus planuojamą ūkinę veiklą žemės sklypo užstatymo plotas nesikeis, nėra numatyta naujų pastatų ar kt. statinių statyba bei esamų pastatų ar kt. statinių griovimas.

Pastatų išdėstymas ir PŪV veiklos ribos pateiktos 3.3.2 paveiksle.

3.3.1 pav. Pastatų išdėstymas su PŪV ribomis

Esama veikla.

UAB „Granitinė skalda“ – daugiau nei 50 metų Vilniuje veikianti granito gamykla, gaminanti ir tiekianti sertifikuotą granito ir dolomito skaldos produkciją didžiausioms kelių tiesybos ir statybos pramonės įmonėms Lietuvoje ir kaimyninėse šalyse. UAB „Granitinė skalda“ yra viena didžiausių ir ekonomiškai stipriausių granito skaldos gamintojų Lietuvoje. Pagrindinė bendrovės veikla – įvairių frakcijų sertifikuotos granito skaldos gamyba ir mineralinių medžiagų krovos darbai.

Šiuo metu planuojamos ūkinės veiklos teritorijoje vykdoma įvairių frakcijų granito skaldos gamyba, įvairių frakcijų dolomito skaldos krova ir mineralinių medžiagų sandėliavimas. Per pastaruosius dvejus metus (2021 m ir 2022 m.) įmonė atitinkamai pagamino 258335 tonas ir 91605 tonas granito skaldos bei perkrovė 297446 tonas ir 415909 tonas dolomito skaldos. UAB „Granitinė skalda“ gaminama granito skalda atitinka aukščiausių europietišκών standartų reikalavimus. Granito skaldai gaminti reikalinga žaliava išgaunama Baltarusijos, Ukrainos ir Skandinavijos karjeruose. Pastaraisiais metais dėl vykstančio karinio konflikto tarp Ukrainos ir Rusijos stebimas stipriai sumažėjęs įmonės pagaminamos įvairios frakcijos skaldos pajėgumas. Priežastis – žaliavos, išgaunamos Baltarusijoje ir Ukrainoje, sutrikęs importas.

Įmonė taip pat vykdo AB „Klovainių skalda“ dolomito karjere pagamintos dolomito skaldos krovos darbus: atvežimas, iškrovimas, sandėliavimas, pakrovimas ir transportavimas. Visa įmonės produkcija yra sertifikuota, paženklinta ir atitinkanti Lietuvos standartizacijos departamento ir Europos Sąjungos standartus.

UAB „Granitinė skalda“ teritorijoje naudojama įranga: trupintuvai, juostiniai transporteriai, maitintuvai, svarstyklės, valymo įrenginiai – rankoviniai filtrai.

Granito skaldos gamybos procesas.

Granito skaldos (žaliavos) atvežimas ir iškrovimas.

Granito skalda (žaliava) į objekto teritoriją atvežama geležinkelio vagonais ir išpilama į priėmimo duobę (601 taršos šaltinis). Vieno geležinkelio vagono talpa – 70 tonų granito skaldos, iškrovimo trukmė – 480 s arba 8 min.

Granito skaldos (žaliavos) išpylimas į sandėliavimo aikštelę.

Priimta žaliava transporteriu transportuojama į sandėliavimo aikštelę. Eksploatuojami trys žaliavos išpylimo taškai - dviejuose taškuose išpilama 20/40 frakcija (602 ir 626 taršos šaltiniai), viename taške išpilama 31,5/63 ir 40/70 frakcija (603 taršos šaltinis), ir viename taške (627 taršos šaltinis) išpilama granitinė skalda, nepanaudota pirminiame gamybos etape – balasto gamyboje.

Granito skaldos (žaliavos) sandėliavimas.

Granito skalda sandėliuojama atviroje sandėliavimo aikštelėje (628 taršos šaltinis) ištisus metus. Bendras sandėliavimo aikštelės plotas - 8369 m², iš kurių: 6817 m² ploto aikštelės dalis yra skirta frakcijos 20/40 sandėliavimui, 1552 m² ploto aikštelės dalis – frakcijų 31,5/63 ir 40/70 frakcijų sandėliavimui. Iš sandėliavimo aikštelės granito skalda į gamybą paduodama automatiškai per 2 maitintuvus.

Granito skaldos (žaliavos) smulkinimas. Granitinės skaldos smulkinimas vykdomas trupintuvais. Oras nuo trupintuvų nutraukiamas į rankovinį filtrą (012 taršos šaltinis), kuriame yra išvalomas nuo kietųjų dalelių. Analogiškų filtrų gamintojai nurodo, kad tokio tipo filtrų valymo efektyvumas siekia – 99 proc.

Granitinės skaldos (produkcijos) išpylimas į inertinių medžiagų kūgius ir sandėliavimas.

Pagaminta granito skalda pagal frakcijas saugoma kūgiuose (607, 609, 610, 611, 618, 619 ir 620 taršos šaltiniai). Skalda į kūgius išpilama juostiniais transporteriais. Oras nuo transporterio juostos papildomai valomas rankoviniame filtre, kurio efektyvumas – 99 proc. Teršalai į aplinkos

orą išsiskiria iš rankovinio filtro ortakio (013 taršos šaltinis). Taip pat dulkežimui sumažinti skaldos išpylimo taške yra vykdomas skaldos drėkinimas. Abu rankoviniai filtrai yra sumontuoti ir pradėti eksploatuoti 2021 m. pradžioje.

Iš kūgių granito skalda yra kraunama į autotransporto priemones ir išvežama.

Granitinės skaldos (balasto) pakrovimas į autotransporto priemones ir geležinkelio vagonus. Pagamintas balastas (granito skaldos 31,5/63 frakcija) juostiniu transporteriu transportuojamas į pakrovimo postą. Pakrovimas atliekamas arba į geležinkelio vagonus (604 taršos šaltinis), arba į autotransporto priemones (624 taršos šaltinis).

Dolomito skaldos operacijos.

Į objekto teritoriją geležinkelio vagonais (vieno vagono talpa – 70 tonų) atvežama dolomito skalda. Skalda iš vagonų išpilama į priėmimo duobę. Vieno vagono išpylimo laikas – 300 s (5 min.). Priimamos frakcijos – 2/5, 8/11, 11/16, 16/22, 16/32, 16/45, 0/32 ir 0/45. Iš priėmimo duobės dolomito skalda arba tiesiogiai kraunama į autotransporto priemones, arba laikinai sandėliuojama dolomito skaldos sandėliavimo aikštelėje kūgiuose pagal frakcijas. Bendras kūgių plotas – apie 600 m². Iš sandėliavimo aikštelės dolomito skalda kraunama į autotransporto priemones ir parduodama klientams. Pakrovimas vykdomas į 500 kg, 12 ir 26 tonų talpos priekabas. Pakrovimo laikas priklauso nuo priekabos talpos ir siekia nuo 1 iki 2 min. Dolomito skaldos priėmimas ir tiesioginis pakrovimas į autotransporto priemones vertinamas kaip vienas neorganizuotas aplinkos oro taršos šaltinis Nr. 623. Laikinas dolomito skaldos sandėliavimas ir pakrovimas į autotransporto priemones vertinamas kaip vienas neorganizuotas aplinkos oro taršos šaltinis Nr. 625.

Planuojama veikla.

Granito skaldos gamyba ir granito bei dolomito skaldos sandėliavimas

Igyvendinus planuojamą ūkinę veiklą – nepavojingųjų dugno pelenų ir šlako atliekų tvarkymo veiklą, ir toliau teritorijoje bus vykdoma esama veikla – granito skaldos gamyba ir sandėliavimas bei dolomito skaldos sandėliavimas – tik mažesnėmis apimtimis. Planuojama, jog per metus ateityje bus priimama 100 tūkst. tonų granito skaldos (žaliavos) ir 10 tūkst. tonų granito skaldos (produkcijos), pagaminama 100 tūkst. tonų granito skaldos iš granito žaliavos ir perkraunama 460 tūkst. dolomito skaldos. Planuojama, kad tiek granito, tiek dolomito skalda į ūkinės veiklos teritoriją bus pristatoma esamu geležinkeliu. Pristatyta skalda bus sandėliuojama tam skirtose sandėliavimo zonose. Granito skaldos (žaliavos) sandėliavimo zonai skirtas 2476 m² teritorijos plotas, maksimaliai šioje zonoje bus laikoma iki 30 tūkst. tonų granito skaldos (žaliavos). Granito skaldos (produkcijos) sandėliavimo zonai yra skirtas 1438 m² teritorijos plotas, kuriame maksimaliai vienu metu bus laikoma iki 5 tūkst. tonų pagamintos produkcijos. Apie 25 tūkst. tonų pagamintos produkcijos bus papildomai galima laikyti, apdoroto šlako zonoje, jeigu joje nebus laikomas šlakas. Dolomito skaldos sandėliavimo zonai skirtas 8138 m² teritorijos plotas, šioje zonoje bus galima sandėliuoti iki 15 tūkst. tonų dolomito skaldos.

Granito skaldos sandėliavimo ir gamybos bei dolomito skaldos krovos ir sandėliavimo technologiniai procesai išliks nepakitę lyginant su šiuo metu vykdoma veikla (žr. aprašymą aukščiau).

Nepavojingųjų dugno pelenų ir šlako atliekų apdorojimas ir laikymas

Planuojama ūkinė veikla bus vykdoma vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. lapkričio 25 d. įsakymo Nr. D1-805 „Dėl atliekų deginimo įrenginiuose ir bendro atliekų deginimo įrenginiuose susidariusių pelenų ir šlako tvarkymo reikalavimų patvirtinimo“ aplinkos apsaugos reikalavimais.

UAB "Granitinė skalda" teritorijoje bus vykdomas nepavojingųjų dugno pelenų ir šlako atliekų priėmimas, svėrimas, laikymas, metalų ir netinkamų atliekų atskyrimas, sendinimas, mechaninis apdorojimas: smulkinimas ir sijojimas, pakartotinis metalų atskyrimas, produkto, gauto apdorėjus dugno pelenus ir šlako atliekas, laikymas, metalų ir netinkamų apdorojimui atliekų laikymas.

Visos mechaninio apdorojimo operacijos bus vykdomos atviroje teritorijoje mobilios įrangos pagalba, esant poreikiui bus naudojamas drėkinimas purkštukų pagalba. Nepavojingųjų dugno pelenų ir šlako atliekų kaupimo drėkinimo poreikis vertinamas, atsižvelgiant į kelis svarbius faktorius: faktines orų sąlygas ir artimiausių parų orų prognozes, kaupimo formavimo proceso trukmę ir kaupimo fizinius parametrus (aukštis, plotis, atliekų kiekis ir kt.), nepavojingųjų dugno pelenų ir šlako atliekų sendinimo proceso eigą ir pačių atliekų fizinę būklę (sausos, drėgnos, paviršiuje susiformavusi pluta ir pan.). Įvertinus visus šiuos faktorius, sprendžiama apie atliekų drėkinimo būtinybę. Pagal geriausią atliekų ir burių medžiagų tvarkymo praktiką dažniausiai yra taikomas periodinis atliekų drėkinimas, kuomet plaktukiniai purkštukai programuojami veikimui nustatytu periodiškumu. Įmonės naudojamos purkštukų sistemos – paprastos, operatyviai perprogramuojamos, didelio našumo, jų laistymo spindulys - 20 -25 m. Esant poreikiui pastatomi, suprogramuojami ir paleidžiami kilnojamieji laistymo purkštukai. Vandeniui šias sistemas aprūpina žemės sklype esantis artezinis vandens gręžinys.

Įrenginio projektinis pajėgumas: 86400 t/metus nepavojingųjų dugno pelenų ir šlako atliekų. Preliminariai technologinio proceso metu, apdorojant atliekas, susidarys: 90 proc. produkto, gauto apdorėjus dugno pelenus ir šlako atliekas, 6 proc. juodųjų metalų, 2 proc. kitų mechaninio atliekų apdorojimo atliekų, 1,5 proc. spalvotųjų metalų ir 0,5 proc. mineralinių medžiagų (akmenų). Visos atliekos bus laikomos atviroje aikštelėje kaupuose arba uždaruose konteineriuose iki perdavimo registruotiems atliekų tvarkytojams arba atliekų naudotojams.

Principinis planuojamų tvarkyti atliekų balansas pateikiamas žemiau lentelėje.

3.3.1 lentelė. Planuojamų tvarkyti atliekų balansas

Apdorojamos atliekos			Pagaminta produkcija		Susidarančios atliekos		
Atliekų kodas pagal Taisyklių* 1 priedą	Atliekų pavadinimas pagal Taisyklių* 1 priedą	Kiekis, t	Pavadinimas	Kiekis, t	Atliekų kodas pagal Taisyklių* 1 priedą	Atliekų pavadinimas pagal Taisyklių* 1 priedą	Kiekis, t
1	2	3	4	5	6	7	8
19 01 12	Dugno pelenai ir šlakas, nenurodyti 19 01 11	86400	Produktas, gautas apdorėjus dugno pelenus ir šlako atliekas	77760	19 12 02	Juodieji metalai	5184
					19 12 03	Spalvotieji metalai	1296
					19 12 12	Kitos mechaninio atliekų (įskaitant medžiagų mišinius) apdorojimo atliekos, nenurodytos 19 12 11	1728

					19 12 09	Mineralinės medžiagos (akmenys)	432
--	--	--	--	--	----------	---------------------------------	-----

Pastaba: *LR aplinkos ministro 1999 m. liepos 14 d. Nr. 217 įsakymu patvirtintos Atliekų tvarkymo taisyklės

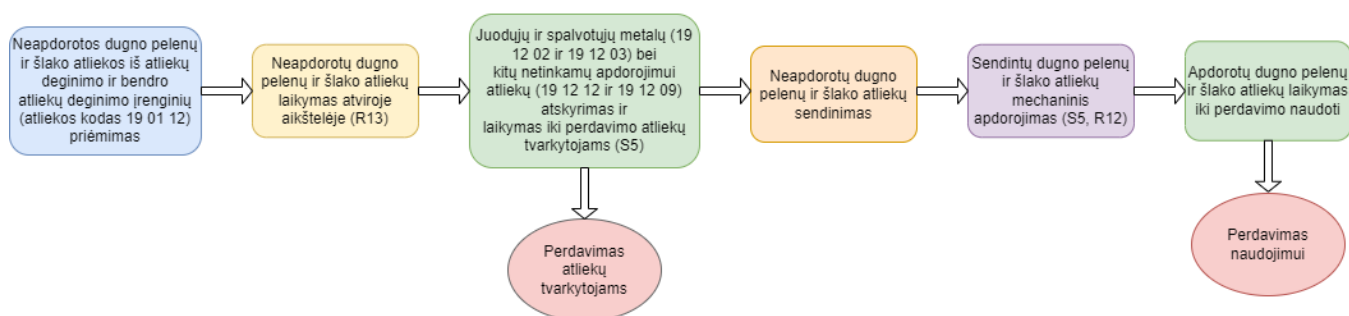
Technologinio proceso aprašymas.

UAB „Granitinė skalda“ granito gamyklos teritorija bus pritaikyta ne tik granito skaldos gamybai, bet ir nepavojingųjų dugno pelenų ir šlako atliekų tvarkymui.

Nepavojingųjų dugno pelenų ir šlako atliekų tvarkymo veikla apims šias atliekų tvarkymo grandis:

Kodas	Pavadinimas
R12	Atliekų būsenos ar sudėties pakeitimas, prieš vykdant su jomis bet kurią iš R1-R11 veiklų
R13	R1-R12 veiklomis naudoti skirtų atliekų laikymas
R5	Kitų neorganinių medžiagų perdirbimas ir (arba) atnaujinimas
S5	Atliekų paruošimas naudoti ir šalinti, apimantis šias išankstinio atliekų apdirbimo veiklas: 502 – rūšiavimas; 503 – smulkinimas; 509 – atskyrimas.

Nepavojingųjų dugno pelenų ir šlako atliekų apdorojimo technologinė schema:

3.3.2 pav. Technologinė schema

Neapdorotų nepavojingųjų dugno pelenų ir šlako atliekų priėmimas ir laikymas (R13). Nepavojingosios dugno pelenų ir šlako atliekos UAB „Granitinė skalda“ teritorijoje iš atliekų deginimo įrenginių bus priimamos ištisus metus ir laikomos neapdorotų dugno pelenų ir šlako atliekų zonoje, kol bus sukauptas apdorojimui pakankamas kiekis – apie 60000 tonų.

Dugno pelenus ir šlako atliekas į teritoriją numatoma pristatyti dengtomis sunkiasvorėmis transporto priemonėmis, siekiant, kad transportavimo metu nebūtų galimybės jų išnešioti vėjui.

Atvežti nepavojingieji dugno pelenai ir šlako atliekos bus apžiūrimos, siekiant įvertinti ar jose nėra tolimesniai apdorojimui netinkamų priemaišų, pasveriamos meteorologiškai patikrintomis svarstyklėmis, atliekamos registracijos operacijos ir nukreipiamos iškrovimui. Dugno pelenai ir šlako atliekos autopakrovėjo pagalba bus iškraunamos iš transporto priemonių į laikymo zoną. Dugno pelenai ir šlako atliekos dviejuose kaupuose bus laikomos ne ilgiau kaip 1 metus. Pagrindiniai atliekų tiekėjai – Lietuvoje eksploatuojamų atliekų deginimo įrenginių ir bendro atliekų deginimo įrenginių naudotojai.

Priamųjų ir susidarančių atliekų kiekiai bus apskaitomi atliekų tvarkymo apskaitos žurnale elektroninėje sistemoje – GPAIS (Vieninga gaminių, pakuočių ir atliekų apskaitos informacinė sistema), atliekami visi privalomi veiksmai dėl atliekų vežimo lydraščių rengimo, formavimo, tvirtinimo vadovaujantis Atliekų susidarymo ir tvarkymo apskaitos ir ataskaitų teikimo taisyklių nuostatomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011 m. gegužės 3 d. įsakymu Nr. D1-367 „Dėl Atliekų susidarymo ir tvarkymo apskaitos ir ataskaitų teikimo taisyklių patvirtinimo“.

Neapdorotų dugno pelenų ir šlako atliekų laikymui iki apdorojimo yra numatyta 6167 m² ploto atvira teritorijos zona – neapdorotų dugno pelenų ir šlako atliekų zona. Numatoma šioje zonoje vienu metu laikyti iki 60000 tonų arba 50000 m³ neapdorotų dugno pelenų ir šlako atliekų. Bus formuojami du analogiški kaupai. Maksimalus neapdorotų dugno pelenų ir šlako atliekų kiekis juose – po 28800 tonų. Metinis įrenginio pajėgumas – 86400 tonų arba 72000 m³ neapdorotų dugno pelenų ir šlako atliekų. Neapdorotų dugno pelenų ir šlako atliekų laikymo zonoje bus formuojami du kaupai, siekiant tiksliau valdyti sendinimo procesą. Maksimalus vieno kaupo aukštis – 12 m, ilgis – 90 m, kurio šlaitai 45 laipsnių 1:1. Viename kaupe bus laikomas maksimaliai 4 mėn. neapdorotų dugno pelenų ir šlako kiekis, priimant, kad per 1 mėn. į teritoriją bus pristatoma 7200 tonų šių atliekų. Kaupai bus pildomi atskirai, nemaišant 1-ojo ir 2-ojo kaupo atliekų tarpusavyje. Nurodytiems kaupams supilti, pakanka esamo sandėlio ploto ir atskyrimas papildomomis priemonėmis tarp jų nėra reikalingas. Esant poreikiui, kaip papildoma priemonė nuo atliekų susimaišymo yra numatyti LEGO blokai arba geotekstilės uždengimas. Bus fiksuojama atskirai kiekvieno kaupo sukauptų atliekų sendinimo pradžia ir pabaiga. Kiekviename kaupe atliekos bus sendinamos ne trumpesnę nei 3 mėn. laikotarpį. Po 6 mėn. nuo atliekų atvežimo į teritoriją ir iškrovimo 1-ajame kaupe pradžios, į teritoriją bus atvežama apdorojimo įranga ir pradedami apdoroti dugno pelenai ir šlako atliekos. Vėliau ciklas kartosis kas 4 mėn. Vieno kaupo apdorojimo trukmė apie 1,5-2 mėn., įrangai dirbant 90 t/val. našumu.

Reikalingas plotas neapdorotiems dugno pelenams ir šlako atliekoms laikyti, kai kaupas vertinamas kaip lygiašonė trapecija, priimant, jog atliekos tankis – 1,2 t/m³, skaičiuojamas: viename kaupe laikant 28800 tonas atliekų, reiks $28800/1,2=24000$ m³ tūrio. Atliekas laikant 12 m aukščio kaupe, 24000 m³ tūriui reikia $24000/12=2000$ m² ploto. Vadinasi 28800 tonoms laikyti reikia 2000 m² ploto. Atitinkamai 43200 tonoms atliekų laikyti, reikia $43200/1,2/12=3000$ m² ploto, o 60000 tonoms atliekų laikyti, reikia $60000/1,2/12=4166$ m² ploto. Zonos plotas, kuris lygus 6167 m², yra pakankamas atliekoms laikyti.

Pagal Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2020 m. lapkričio 11 d. įsakymo Nr. D1-682 Dėl minimalių reikalavimų dulketumui mažinti laikant, kraunant, vežant palaidas kietąsias medžiagas patvirtinimo 14 punktu, toks kiekvieno kaupo aukštis yra galimas, kuomet taikomos medžiagų (atliekų) dulkejimą mažinančios priemonės – medžiagos drėkinamos (purkštukai). Taip pat vakarinėje formuojamų kaupų pusėje yra įrengta 2,2 m aukščio, 132 m ilgio ir 0,17 m storio aklina betoninė tvora, kuri tarnaus ir kaip vėjo greitį mažinanti priemonė. Kaupų vieta parinkta taip, kad neapdorotus dugno pelenus ir šlako atliekas kuo mažiau veiktų vėjas, kad transporto priemonių judėjimas aikštelėje būtų kuo mažesnis. Atliekos bus laikomos lygiašonės trapecijos arba kūgio formos kaupuose, kurių nuolydžio kampas nėra didesnis už natūralaus byrėjimo kampą, kiekvienas kaupas bus sudarytas iš keturių sekcijų, kuriose taip pat atliekos nebus maišomos tarpusavyje, tai leis užtikrinti reglamentuojamas sendinimo sąlygas. Žemiau pateikiama preliminari kaupų schema.

Kaupai bus drėkinami atsižvelgiant į meteorologines sąlygas ir kitus faktorius. Kaupai bus drėkinami nuo TR35 galerijos stogo (18-19 m aukštis) plaktukiniais tolumo spindulio laistymo purkštukais. Jų laistymo spindulys – apie 20-25 m. Esant maksimaliems kaupų dydžiams, zonose,

kuriose nesieks plaktukiniai purkštukai, bus pastatomi kilnojamieji laistymo purkštukai. Jų privalumai – mobilūs, pastatomi bet kurioje kaupo vietoje, bet kuriame aukštyje, priklausomai nuo reikalingos drėkinti vietos.

Šioje zonoje prieš sendinimo procesą bus iš bendro dugno pelenų ir šlako atliekų srauto metalų magnetų ir separatorių pagalba atskiriami juodieji ir spalvotieji metalai (atliekų kodai – 19 12 02 ir/arba 19 12 03)¹ ir netinkamos apdorojimui atliekos (akmenys (19 12 09), nesudegusios atliekos ir pan. (19 12 12)). Remiantis atliktais neapdoroto dugno pelenų ir šlako atliekų sudėties tyrimais, planuojamose apdoroti atliekose atitinkamai galėtų būti iki 7,5 proc. juodųjų metalų ir iki 2,5 proc. spalvotųjų metalų (pagrindė aliuminio). Iš šio kiekio numatoma išrūšiuoti apie 80 proc. juodųjų metalų ir apie 60 proc. spalvotųjų metalų. Taip pat bendrame atliekų sraute gali būti iki 2,5 proc. netinkamų apdorojimui atliekų.

Visos atliekos bus laikomos atviroje teritorijoje, tam skirtoje zonoje uždaruose pažymėtuose konteineriuose iki jų perdavimo registruotiems atliekų tvarkytojams.

Atvežti šilti ir drėgni neapdoroti dugno pelenai ir šlako atliekos šioje zonoje vėsta, o ant jų paviršiaus susidaro kieta plėvelė (pluta), apsauganti nuo dulokėjimo. Pagrindiniai dugno pelenų komponentai yra CaO ir SiO₂. Viena iš reakcijų, kuri vyksta sendinimo metu yra kalcio silikato susidarymas. Kalcio oksidas yra bazinė medžiaga, o silicio oksidas veikia kaip rūgštis, todėl jie gali reaguoti vandenyje vykstant šiai reakcijai:

Ši reakcija vadinama hidratacija ir sukelia kalcio silikato (CaSiO₃) susidarymą. Kalcio silikatas yra tvirta medžiaga, kuri gali prisidėti prie plutos susidarymo. Taip pat, reakcijos produktai gali sąveikauti su aplinkos komponentais, tokiomis kaip drėgmė, ir sudaryti plutą, kuri apsaugo nuo dulokėjimo ir kitų išorinių veiksnių. Nei mokslinėje literatūroje, nei patvirtintose metodikose nėra nurodytos konkrečios šios priemonės efektyvumo, mažinant kietųjų dalelių išsiskyrimą, reikšmės.

Dugno pelenų ir šlako atliekų priėmimo bei kontrolės tvarka bus aprašyta įmonės Atliekų naudojimo ar šalinimo techniniame reglamente, kuriame bus numatyta, kad be pastoviai vykdomų dokumentų ir atliekų patikros bei svėrimo procedūrų, periodiškai (1 kartą metuose) bus atliekami akredituotose, atitinkančiose standartą LST EN ISO/IEC 17025 arba lygiavertį standartą konkretiems teršalams tirti, matuoti, laboratoriniams tyrimams atlikti, laboratorijose dugno pelenų ir šlako atliekų tyrimai (atitikties bandymų atlikimas – dugno pelenų ir šlako atliekų išplovimo tyrimai). Matuojami parametrai: As, Ba, Cd, Cr, Cu, Hg, Mo, Ni, Pb, Sb, Se, Zn, chloridai, fluoridai, sulfatai, IOA (ištirpusi organinė anglis) ir BIK (bendras ištirpusių kietųjų dalelių kiekis (sausoji liekana)). Tyrimo metu bus įvardinta ir protokole įrašyta informacija apie pelenų ir šlako atliekų frakciją, apdorojimo būdą (sendintas, sijotas ar pan.). Laboratorinių tyrimų rezultatai bus saugomi ne trumpiau kaip penkerius metus po jų išdavimo datos.

Laikymui ir apdorojimui dugno pelenai ir šlako atliekos bus priimamos tik vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. lapkričio 25 d. įsakymu Nr. D1-805 „Atliekų deginimo įrenginiuose ir bendro atliekų deginimo įrenginiuose susidariusių pelenų ir šlako tvarkymo reikalavimais“ patvirtintais reikalavimais.

Dugno pelenų ir šlako atliekų sendinimas. Sendinimas – ne trumpiau kaip tris mėnesius trunkantis atliekų deginimo įrenginiuose susidarančių nepavojingųjų pelenų ir šlako atliekų apdorojimas, kai veikiant atmosferos anglies dioksidui, pasišalinant vandens pertekliui ir vykstant oksidacijai stabilizuojasi pelenų ir šlako atliekos. Esant itin sausoms oro sąlygoms ir susidarius

¹ >100 mm frakcija sudaro 1–15 proc. nuo neapdorotų pelenų (šlako) kiekio.

galimybei kilti dulškėms, numatomas papildomas dugno pelenų ir šlako atliekų laikymo kaupų paviršiaus drėkinimas purkštukų pagalba. Pelenų ir šlako atliekų sendinimo kaupai bus pažymėti, nurodant atliekos pavadinimą, kodą, sendinimo pradžios datą. Pelenų ir šlako atliekų sendinimo pradžia ir pabaiga bus įregistruota pelenų ir šlako atliekų apdorojimo žurnale. Praėjus ne trumpesniai kaip 3 mėnesių pelenų ir šlako atliekų sendinimo periodui, pelenų ir šlako atliekų tyrimais bus nustatyti kiekvieno kaupo rodikliai pagal Reikalavimų 15.2 papunktyje pateiktus rodiklius ir (ar) Atliekų sąvartynų įrengimo, eksploatavimo, uždarymo ir priežiūros po uždarymo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2000 m. spalio 18 d. įsakymu Nr. 444 „Dėl Atliekų sąvartynų įrengimo, eksploatavimo, uždarymo ir priežiūros po uždarymo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Atliekų sąvartynų taisyklės), nustatytus reikalavimus.

Dugno pelenų ir šlako atliekų apdorojimas. Į planuojamos ūkinės veiklos teritoriją pristatyti ir stabilizuoti dugno pelenai ir šlako atliekos bus apdorojamos mobilaus įrenginio pagalba. Apdorojimo metu bus atliekamas mechaninis atliekų apdorojimas – smulkinimas, sijojimas, galutinis metalų atskyrimas. Per metus bus mechaniškai apdorojama – iki 86400 tonų sendintų dugno pelenų ir šlako atliekų.

Suкаupus ir stabilizavus apdorojimui pakankamą dugno pelenų ir šlako atliekų kiekį – 43200 tonų ($7200 \cdot 6 = 43200$ tonų) nuo šlako kaupimo pradžios objekte, o vėliau kuomet sukauptas kiekis sieks 28800 tonas ($7200 \cdot 4 = 28800$ tonų), į planuojamos ūkinės veiklos teritoriją, paruoštą atliekų apdorojimo zoną, kurios preliminarus plotas – 2516 m^2 , bus atvežami ir sumontuojami mobilūs apdorojimo ir paruošimo tolimesniai naudojimui įrenginiai: ratinis frontalinis krautuvas (atliekų pakrovimui ir iškrovimui), ratinis ekskavatorius, smulkintuvas, juodojo ir spalvotojo metalo separatorius, kabina rankiniam metalo rūšiavimui, konteineriai metalui, sijotuvai. Įrenginių sudėtis ir tipas priklausys nuo norimo gauti produkto savybių. Planuojama, kad mobilūs įrenginiai į teritoriją bus atvežami iki 3 kartų per metus ir bus eksploatuojami iki 6 mėnesių, vertinant, kad vieno kaupo apdorojimo trukmė – 1,5 -2 mėn. Įrenginių sumontavimo ir išmontavimo trukmė – po 3 dienas.

Autokrautuvų pagalba sendinti dugno pelenai ir šlako atliekos bus kraunami į padavimo bunkerį, iš kurio paduodami į smulkintuvą, kuriame medžiaga susmulkinama iki mažiau kaip 40 mm dydžio dalelių.

Mechaniškai apdorojus dugno pelenus ir šlako atliekas gautas produktas iki tolimesnio panaudojimo bus kraunamas į kaupus ir laikomas planuojamos ūkinės veiklos teritorijoje. Didžiausias vienu metu laikomas produkto kiekis – iki 30000 tonų. Metinis produkto kiekis – 77760 tonų. Pagaminto produkto, apdorojus atliekas, laikymo zonos plotas – 8045 m^2 . Pagaminto produkto tankis – $1,3 \text{ t/m}^3$. Atliekas laikant 6 m aukščio kaupuose, 30000 tonoms produkto laikyti, reikia $30000 / 1,3 = 3846 \text{ m}^2$ ploto. Zonos plotas, kuris lygus 8045 m^2 , yra pakankamas atliekoms laikyti.

Statybos produktas, gautas apdorojus dugno pelenus ir šlako atliekas, toliau gali būti panaudotas Lietuvos Respublikos teritorijoje statinių statyboje (pvz., keliams tiesti ar rekonstruoti, pastatų pamatams). Naudojamos statinių statyboje gautas produktas turi atitikti techniniuose normatyviniuose statinio saugos ir paskirties dokumentuose, normatyviniuose techniniuose dokumentuose nustatytus statinio projektavimo, statybos, statinio naudojimo, nugriovimo reikalavimus ir šiuos kriterijus:

- ✓ apdorotos pelenų ir šlako atliekos tiekiamos rinkai kaip statybos produktas pagal šių produktų pateikimo Lietuvos Respublikos rinkai reikalavimus nustatančius teisės aktus. Atliekų tvarkytojas partijai parengia ir patvirtina darniosios ar nedarniosios sričių statybos produkto, tiekiamo Lietuvos rinkai, eksploatacinių savybių deklaraciją. Darniosios srities statybos produktų eksploatacinių savybių deklaracija rengiama pagal Reglamentą (ES) Nr. 305/2011 ir jame nustatytą formą, nedarniosios srities –

pagal STR 1.01.04:2015 „Statybos produktų, neturinčių darnųjų techninių specifikacijų, eksploatacinių savybių pastovumo vertinimas, tikrinimas ir deklarasavimas. Bandymų laboratorijų ir sertifikavimo įstaigų paskyrimas Nacionaliniai techniniai įvertinimai ir techninio vertinimo įstaigų paskyrimas ir paskelbimas“;

- ✓ bendras metalų: cinko (Zn), vario (Cu), švino (Pb), bario (Ba), chromo (Cr), gyvsidabrio (Hg), nikelio (Ni), alavo (Sn), stroncio (Sr), arseno (As), kadmio (Cd), vanadžio (V), molibdeno (Mo), mangano (Mn) ir kobalto (Co) likutis pelenų ir šlako atliekose sudaro ne daugiau kaip 5 (penkis) procentus pelenų ar šlako atliekų svorio, bendros organinės anglies kiekis apdorotose pelenų ir šlako atliekose – ne didesnis kaip 3 (trys) procentai šių atliekų svorio, iškaitinimo nuostolis – ne didesnis kaip 6 (šeši) procentai, išplovimo rodikliai neviršija nurodytų verčių.

UAB „Granitinė skalda“ parduodama statybos produktą pirkėjui (statybos įmonei ar pan.), užtikrins, kad jis atitiktų nustatytus ir aukščiau aprašytus reikalavimus ir kriterijus. Įmonė išduos produkto pirkėjui kiekvienos pelenų ir šlako partijos eksploatacinių savybių deklaracijos ir gauto produkto laboratorinių tyrimų rezultatų kopijas.

UAB „Granitinė skalda“ informuoja, kad proceso metu gautas statybos produktas bus panaudotas įmonių grupės UAB „Milsa“, kuriai priklauso ir UAB „Granitinė skalda“ technologiniuose procesuose, gaminant tam tikros paskirties produktus naudojamus kelių tiesyboje. Pvz., vien į dolomito mišinius, kurie gaminami AB „Klovainių skalda“ galima įterpti 5-20% produkto, gauto apdorotus nepavojingus dugno pelenus ir šlako atliekas. Metinis pagaminamų dolomito mišinių kiekis, į kuriuos galima įterpti gautą produktą, yra apie 500000 tonų su tendencija augti. Įterpus apie 15% produkto, tai sudarytų 75000 tonų. Perdirtas šlakas dar gali būti naudojamas sankasos įrengimui, laikiniems keliams, laikinoms aikštelėms įrengti, pastatų pamatų įrengimui, įvairių sklypų pakėlimui.

Neapdorotų ir apdorotų atliekų laikymo ir atliekų apdorojimo zonos bus padengtos nelaidžia vandeniui danga su nuolydžiu į nuotekų surinkimo šulinėlius, iš kurių jos bus nukreipiamos į teritorijoje įrengtus paviršinių nuotekų valymo įrenginius. Tai užtikrins, jog paviršinės nuotekos nuo šių zonų nutekėtų ant šalia esančių teritorijų arba ant jų nepatektų vanduo nuo šalia esančių teritorijų. Paviršinės nuotekos bus surenkamos, valomos ir išleidžiamos, vadovaujantis Paviršinių nuotekų tvarkymo reglamentu, patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. balandžio 2 d. įsakymu Nr. D1-193 „Dėl Paviršinių nuotekų tvarkymo reglamento patvirtinimo“.

Po apdorojimo susidariusių apdorotų atliekų laikymas/tvarkymas. Technologinio proceso metu gauti apdoroti dugno pelenai ir šlako atliekos, juodųjų metalų ir spalvotųjų metalų atliekos ir kitos apdorojimui netinkamos atliekos bus laikomos atskirose krūvose ar konteineriuose iki jų panaudojimo arba perdavimo tolimesniems atliekų tvarkytojams:

- Produktas, gautas apdorotus dugno pelenus ir šlako atliekas, kuris toliau bus naudojamas Lietuvos Respublikos teritorijoje kelių ir kitų infrastruktūros statinių statyboje. Jis atitiks Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. lapkričio 25 d. įsakyme Nr. D1-805 „Atliekų deginimo įrenginiuose ir bendro atliekų deginimo įrenginiuose susidariusių nepavojingųjų pelenų ir šlako atliekų tvarkymo reikalavimai“ nustatytus reikalavimus. Jo sandėliavimas iki perdavimo naudojimui neribojamas. Jis bus laikomas 6 m aukščio kaupuose. Planuojama, kad jo sandėliavimas iki perdavimo tolimesniam naudojimui vyks ne ilgiau kaip 1 metus, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. lapkričio 25 d. įsakymo Nr. D1-805 „Atliekų deginimo įrenginiuose ir bendro atliekų deginimo įrenginiuose susidariusių nepavojingųjų pelenų ir šlako atliekų tvarkymo reikalavimai“ 29 punktą, kuriame nurodoma, kad palaidos apdorotų pelenų ir šlako atliekos negali būti laikomos ilgiau kaip 6 mėnesius

atviroje aikštelėje prieš naudojimą pagal Reikalavimų 14 punkte nurodytą paskirtį. Dėl objektyvių priežasčių (nenumatytų aplinkybių, kliūčių, gamtinių oro sąlygų) Aplinkos apsaugos departamento sprendimu, palaidų apdorotų pelenų ir šlako atliekų naudojimo terminas gali būti pratęstas vieną kartą ne ilgiau kaip 6 (šešiams) mėnesiams;

- Susidariusios juodųjų (19 12 02) ir spalvotųjų (19 12 03) metalų atliekos bus laikomos atskirtų antrinių žaliavų sandėliavimo zonoje (500 m²) ne ilgiau kaip 1 metus ir perduodamos atliekų tvarkytojams. Atskirtos antrinės žaliavos sandėliuojamos atviroje aikštelėje, 28 m³ talpos konteineriuose, kurie gali būti uždengiami tentu, kurio kraštai užkabinami už konteinerių šonų. Planuojama, kad didžiausias vienu metu numatomas laikyti juodųjų metalų (19 12 02) atliekų kiekis – 100 t, spalvotųjų metalų (19 12 03) atliekų – 50 t;
- Technologinio proceso metu gautos tolimesniam naudojimui (perdirbimui) netinkamos atliekos (19 12 12) (iki 2 proc. nuo neapdoroto šlako (pelenų) kiekio) sandėliuojamos ne ilgiau kaip 1 metus ir perduodamos atliekų tvarkytojams. Šias atliekas planuojama sandėliuoti netinkamų atliekų sandėliavimo zonoje tentu uždengiamuose metaliniuose konteineriuose. Planuojama, kad didžiausias vienu metu numatomas laikyti šių atliekų kiekis – 100 t.

Visos planuojamos ūkinės veiklos metu susidaranti atliekos prieš perkelti jas į laikymo vietą bus sveriamos metrologiškai patikrintomis svarstyklėmis, vykdoma atliekų apskaita.

Tiek apdoroti dugno pelenai ir šlako atliekos (produktas), tiek apdorojimo metu susidaranti atliekos teritorijoje bus pakraunamos į sunkiasvoro transporto priemones ir išvežamos naudotojams arba registruotiems atliekų tvarkytojams.

Produktas bus kraunamas ir vežamas laikantis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2020 m. lapkričio 11 d. įsakymo Nr. D1-682 Dėl minimalių reikalavimų dulkėtumui mažinti laikant, kraunant, vežant palaidas kietąsias medžiagas patvirtinimo III skyriaus reikalavimų. Įmonėje bus taikomi metodai ir technologijos produkto dulkumui mažinti ir dulkių sklaidai riboti: krovimo metu bus naudojamas drėkinimas, pakrovus transporto priemones, produktas bus transportuojamas atviru transporteriu, kurio greitis parenkamas, kad medžiaga kuo mažiau dulkėtų, transporterio juosta nepakraunama iki kraštų, transporto priemonės bus uždengiamos tentu ir produktas vežamas uždengtas, produkto krovimas ir išvežimas organizuojamas pagal grafiką, teritorijoje bus numatytos transporto judėjimo kryptys, ribojamas greitis.

Planuojamos ūkinės veiklos metu bus laikomasi Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. lapkričio 25 d. įsakyme Nr. D1-805 „Atliekų deginimo įrenginiuose ir bendro atliekų deginimo įrenginiuose susidariusių nepavojingųjų pelenų ir šlako atliekų tvarkymo reikalavimai“ nustatytų reikalavimų nepavojingųjų dugno pelenų ir šlako atliekų apdorojimui:

- ✓ Dugno pelenai ir šlako atliekos bus apdorojamos, įskaitant ir laikymą, tam skirtame mobiliame įrenginyje. Teritorijoje bus įrengtos neapdorotų pelenų ir šlako atliekų zona, atliekų tvarkymo zona pagal frakcijas ir sendinimo trukmę ir apdorotų atliekų laikymo zona;
- ✓ Pelenų ir šlako atliekų apdorojimas, įskaitant jų laikymą, bus vykdomas atvirose įrenginiuose (aikštelėse), taikant Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2020 m. lapkričio 11 d. įsakymo Nr. D1-682 „Dėl minimalių reikalavimų dulkėtumui mažinti laikant, kraunant, vežant palaidas kietąsias medžiagas patvirtinimo“ 15.5. papunktį, t. y. bus vykdomas drėkinimas vandeniu, naudojant purkštukus. Drėkinimo poreikis – esant ypatingai sausoms oro sąlygoms, atsižvelgiant į meteorologines sąlygas, nes šios atliekos į teritoriją pristatomos šiltos ir drėgnos, joms vėstant susidaro pluta, kuri apsaugo nuo dulkėjimo. Taip pat bus taikomos šios priemonės: atliekos bus laikomos kūgio formos kaupuose, supilant kaupus bus atsižvelgiama į vyraujančią vėjo kryptį,

atstumai tarp kaupų bus minimalūs, užtikrinantys transporto priemonių minimalų judėjimą;

- ✓ Dugno pelenų ir šlako atliekų krovos darbai bus vykdomi laikantis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2020 m. lapkričio 11 d. įsakymo Nr. D1-682 „Dėl minimalių reikalavimų dulketumui mažinti laikant, kraunant, vežant palaidas kietąsias medžiagas patvirtinimo“ III skyriaus reikalavimų: esant poreikiui naudojamas drėkinimas purkštukų pagalba, parenkamas optimalus ir kuo mažesnis atliekų pylimo greitis ir aukštis, veikla organizuojama taip, kad atliekos būtų kuo mažiau kartų perkraunamos, ribojamas transporto priemonių judėjimo greitis ir kt. priemonės;
- ✓ Pelenų ir šlako atliekų apdorojimo įrenginiai numatomi teritorijoje, kurioje tokia konkreti veikla nėra draudžiama;
- ✓ Nebus tarpusavyje maišomos pelenų ir šlako atliekų rūšys, t.y. neapdorotų, apdorojamų ir apdorotų;
- ✓ Pelenų ir šlako atliekų sendinimas bus vykdomas kaupuose ne trumpiau kaip 3 (tris) mėnesius nuo kaupo suformavimo. Kiekvienas pelenų ir šlako atliekų sendinimo kaupas bus pažymėtas, nurodant atliekos pavadinimą, kodą, sendinimo pradžios datą. Pelenų ir šlako atliekų sendinimo pradžia bus įregistruota pelenų ir šlako atliekų apdorojimo žurnale. Praėjus ne trumpesniam kaip 3 (trijų) mėnesių pelenų ir šlako atliekų sendinimo periodui, pelenų ir šlako atliekų tyrimais bus nustatyti kiekviename kaupe laikomų atliekų rodikliai.

Įrenginio pajėgumai:

Eil. Nr.	Produkcija	Esamas įrenginio pajėgumas	Planuojamas įrenginio pajėgumas
1.	Granitinė skalda	1,0 mln. tonų	100 tūkst. tonų
2.	Dolomitinė skalda	600 tūkst. tonų	460 tūkst. tonų
3.	Nepavojingieji dugno pelenai ir šlako atliekos	-	86,4 tūkst. tonų

Darbo režimas:

- ✓ Darbo dienų skaičius metuose - 252;
- ✓ Darbo laikas: 7⁰⁰ – 15³⁰;
- ✓ Pamainų skaičius – 1.

3.4. Ūkinės veiklos vykdymo terminai ir eiliškumas, ūkinės veiklos vykdymo trukmė

3.4.1 lentelė. Veiklos vykdymo terminai, eiliškumas

Eil. Nr.	Darbų pavadinimas	Įvykdymo terminas
1.	Poveikio visuomenės sveikatai vertinimo procedūrų atlikimas ir SAZ įregistravimo Registrų centre procedūra	2023 m. IV ketv. – 2024 m. I ketv.
2.	TIPK leidimo gavimas ir pranešimo apie PŪV objekto eksploatavimo ir PŪV vykdymo pradžią AAA pateikimas ir sprendimo gavimas	2024 m. I - II ketv.
3.	Atliekų tvarkymo įrenginio eksploatacijos pradžia	2024 m. II – III ketv.
4.	Numatomas eksploatacijos laikas	Neterminuotas

3.5. Informacija, kokiuose ūkinės veiklos etapuose – teritorijų planavimo, statinių statybos, sanitarinės apsaugos zonos ribų nustatymo ar tikslinimo, ūkinės veiklos nutraukimo ar kt. – atliekamas poveikio visuomenės sveikatai vertinimas

Poveikio visuomenės sveikatos vertinimas atliekamas sanitarinės apsaugos zonos ribų nustatymo etape.

3.6. Siūlomos planuojamos ūkinės veiklos alternatyvos; šis reikalavimas neprivalomas, kai atliekamas vykdomos ūkinės veiklos, kuriai reikia nustatyti arba patikslinti sanitarinės apsaugos zonų ribas, poveikio visuomenės sveikatai vertinimas

Alternatyvių planuojamos ūkinės veiklos vietų nenumatyta. Planuojamos ūkinės veiklos vietos pasirinkimą lėmė tai, kad nagrinėjama teritorija yra lengvai pasiekiamą, netoli yra reikalinga inžinerinė infrastruktūra, teritorijoje jau vykdoma tokio pobūdžio veikla.

UAB „Granitinė skalda“ ūkinė veikla neprieštaruoja Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendiniams.

4. PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS VIETOS ANALIZĖ

4.1. Planuojamos ūkinės veiklos vieta (adresas) pagal administracinius teritorinius vienetus, jų dalis ir gyvenamąsias vietas; teritorijos, kurioje planuojama ūkinė veikla, ne senesnis kaip 3 metų žemėlapis su gretimybėmis, esamos ir suplanuotos gretimybės, teritorijos, kurioje planuojama ūkinė veikla, svarba aplinkos apsaugos, visuomenės sveikatos saugos, ekonominiu, visuomeniniu ar kt. požiūriais, objektai, kuriems nustatytos sanitarinės apsaugos zonos, informacija apie sanitarinės apsaugos zonos ribų nustatymą ir įregistravimą, kita svarbi informacija

UAB „Granitinė skalda“ PŪV teritorija yra pietvakarinėje Vilniaus miesto dalyje, pramonės ir sandėliavimo zonų teritorijoje, kurioje viena iš galimų pagrindinių tikslinių žemės naudojimo paskirčių bei naudojimo būdų – pramonės ir sandėliavimo teritorijos.

Artimiausi PŪV teritorija nėra tankiai apgyvendinta. Artimiausias pavienis gyvenamasis namas, adresu Agrastų g. 15A, Vilnius, nuo PŪV teritorijos nutolęs per ~0,8 km į pietryčius. Artimiausia tankiau apgyvendinta teritorija, Vilniaus miesto Liudvinavo mikrorajonas, nuo PŪV teritorijos nutolusi ~1,0 km atstumu į vakarus.

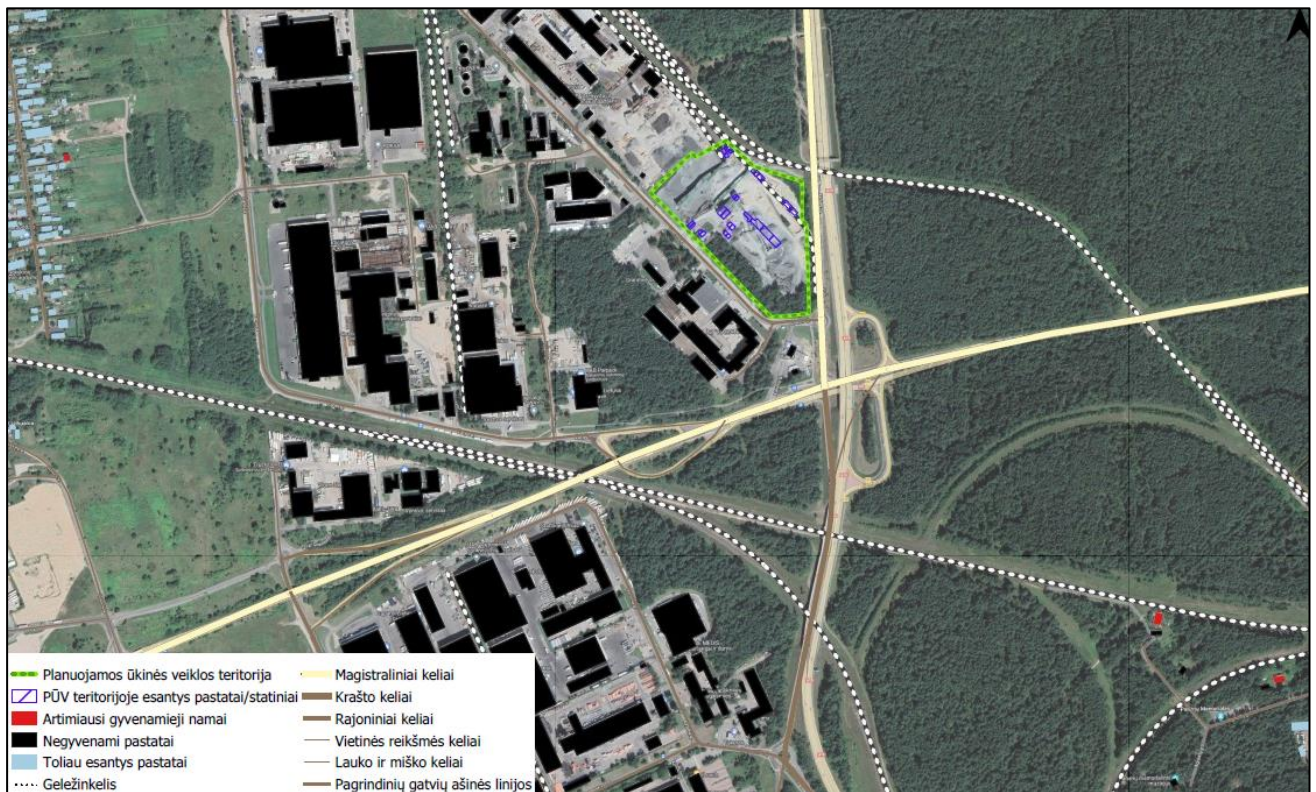
Artimiausi PŪV teritorijos gretimybėse esantys gyvenamieji namai:

- Agrastų g. 15A, Vilnius, nuo PŪV teritorijos nutolęs per ~0,8 km į pietryčius;
- Liudvinavo g. 92A, Vilnius, nuo PŪV teritorijos nutolęs per ~1,03 km į vakarus;
- Agrastų g. 13, Vilnius, nuo PŪV teritorijos nutolęs per ~1,05 km į pietryčius.

Artimiausi PŪV teritorijos gretimybėse esantys visuomeninės paskirties pastatai:

- Lietuvos ir Vokietijos uždaroji akcinė bendrovė "Tuvlita", adresu Lentvario g. 7A, Vilnius, nuo PŪV teritorijos nutolusi per ~1,18 km į šiaurės vakarus;
- Vilniaus Panerių lopšelis-darželis, adresu Juodšilių g. 10, Vilnius, nuo PŪV teritorijos nutolęs per ~1,9 km į pietryčius.

Remiantis teritorijų planavimo dokumentų registru (www.tpdr.lt), suplanuotų gyvenamųjų teritorijų 1 km spinduliu aplink PŪV teritoriją nėra. Artimiausia suplanuota gyvenamosios paskirties teritorija nuo PŪV teritorijos nutolusi per ~1,16 km į vakarus.

4.1.1 pav. Artimiausių gyvenamųjų teritorijų situacijos schema

Remiantis Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo pagrindiniu brėžiniu, patvirtintu Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2021 m. birželio 2 d. sprendimu Nr. 1-972 „Dėl Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo tvarkos“ nustatyta, kad:

- ✓ PŪV teritorija patenka į pramonės ir sandėliavimo zoną;
- ✓ PŪV neprieštarauja Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendiniams.

Vykdoma veikla nedarys neigiamo poveikio aplink esantiems objektams, nes planuojama ūkinė veikla bus vykdoma teritorijoje, kurioje jau vykdoma tokio pobūdžio veikla, artimoje teritorijoje vyrauja pramonės ir sandėliavimo paskirties žemės sklypai. Visuomeninės paskirties pastatų, rekreacinių, kurortinių teritorijų artimoje planuojamos ūkinės veiklos teritorijoje nėra.

Sklypas, kuriame planuojama vykdyti ūkinę veiklą, neturi istorinės – kultūrinės vertės, nėra valstybinių rezervatų, nacionalinių ar regioninių, gamtos draustinių apsaugos zonų ar juostų ir kitų saugomų teritorijų. Kultūros paveldo vertybių ar archeologinių paminklų žemės sklype nėra.

Informacija apie sanitarinės apsaugos zonos ribų nustatymą ir įregistravimą

Remiantis Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 3 priedo 2 lentelės 7 punktu, atliekų laikymo, perkrovimo ir rūšiavimo įmonės įrenginiams, nustatomas sanitarinės apsaugos zonos (toliau – SAZ) dydis 100 m.

Į normatyvinės SAZ ribas (100 m), kai poveikio visuomenės sveikatai vertinimas nebūtų atliekamas, gyvenamieji namai ir jų gyvenamoji aplinka bei visuomeninės paskirties pastatai ir jų aplinka nepatenka. Žemės sklypai, patenkantys į normatyvinę sanitarinės apsaugos zoną, pateikti 4.1.4 paveiksle. Tai 9 žemės sklypai bei valstybinės žemės plotas. Planuojamos ūkinės veiklos teritoriją supa komercinės bei pramonės ir sandėliavimo objektų bei miško žemės teritorijos.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros 2002 m. gegužės 16 d. įstatymu Nr. IX-886, 24 straipsnio 3 punktu - ūkinei veiklai ir (ar) objektams, kuriems nustatomos sanitarinės apsaugos zonos, sanitarinės apsaugos zonų dydis nurodytas Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme arba šis dydis nustatomas planuojamos ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai vertinimo ir planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo dokumentuose, atlikus poveikio visuomenės sveikatai vertinimą. Atlikus planuojamos ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai vertinimą ar planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimą, įvertinus konkrečios ūkinės veiklos galimą poveikį visuomenės sveikatai, Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nurodytas ar poveikio visuomenės sveikatai vertinimo metu nustatytas sanitarinės apsaugos zonų dydis gali būti sumažintas arba padidintas planuojamos ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai vertinimo ir planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo dokumentuose.

Šioje PVSV ataskaitoje apskaičiuotos rekomenduojamos (patikslintos) SAZ ribos, įvertinus planuojamą ūkinę veiklą, nustatytos pagal suskaičiuotą aplinkos oro taršos ir triukšmo lygį. Rekomenduojamos SAZ plotas yra 5,6912ha. Rekomenduojamos sanitarinės apsaugos zonos ribos apima žemės sklypo dalį, kurioje bus vykdoma UAB „Granitinė skalda“ planuojama ūkinė veikla – nepavojingųjų dugno pelenų ir šlako atliekų apdorojimas ir laikymas. Rekomenduojamos sanitarinės apsaugos zonos schema pateikta 8 priede. Į rekomenduojamos SAZ ribas gyvenamieji namai ir gyvenamoji aplinka, visuomeninės paskirties pastatai ir jų aplinka nepatenka.

4.2. Žemės sklypo, kuriame planuojama ūkinė veikla, pagrindinė žemės naudojimo paskirtis, naudojimo būdas (-ai), žemės sklypo plotas, žemės sklypui nustatytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos (pridedama išrašo iš Nekilnojamojo turto registro centrinio duomenų banko kopija)

UAB „Granitinė skalda“ planuojamą ūkinę veiklą numatoma vykdyti vieno žemės sklypo kad. Nr. 0101/0076:157 teritorijoje, unikalus daikto numeris 0101-0076-0157. Žemės sklypo plotas – 5,0513 ha. Daikto pagrindinė naudojimo paskirtis – Kita. Žemės sklypo naudojimo būdas – Pramonės ir sandėliavimo objektų teritorijos. Žemės sklypas nuosavybės teise priklauso Lietuvos Respublikai. Valstybinės žemės patikėjimo teisė Nacionalinei žemės tarnybai prie Žemės ūkio ministerijos. Dėl žemės sklypo naudojimo UAB „Granitinė skalda“ yra sudariusi ilgalaikę nuomos sutartį. Visi žemės sklype esantys pastatai priklauso UAB „Granitinė skalda“. Žemės sklypui nustatytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos:

- Skirstomųjų dujotiekių apsaugos zonos (III skyrius, šeštasis skirsnis);
- Elektros tinklų apsaugos zonos (III skyrius, ketvirtasis skirsnis);
- Elektroninių ryšių tinklų elektroninių ryšių infrastruktūros apsaugos zonos (III skyrius, vienuoliktasis skirsnis);
- Elektros tinklų apsaugos zonos (III skyrius, ketvirtasis skirsnis);
- Požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonos (VI skyrius, vienuoliktasis skirsnis);
- Elektros tinklų apsaugos zonos (III skyrius, ketvirtasis skirsnis).

4.3. Vietovės infrastruktūra (vandens, šilumos energijos tiekimas, nuotekų surinkimas, valymas ir išleidimas, atliekų tvarkymas, šalinimas ir panaudojimas, susisiekimo, privažiavimo keliai ir kt.)

Elektros energijos tiekimas

Ūkinės veiklos metu yra naudojami el. įrenginiai. Esamoje situacijoje per metus sunaudojama iki 412,4 MWh elektros energijos. Planuojama, kad planuojamos ūkinės veiklos metu per metus bus sunaudojama iki 450 MWh elektros energijos. Elektros energija į teritoriją tiekiami prisijungus prie elektros energijos paskirstymo tinklų, kuriuos eksploatuoja AB „ESO“. Apskaita vykdoma elektros energijos apskaitos prietaisais esančiais įmonės teritorijoje.

Šiluminės energijos tiekimas

Tiek esamoje situacijoje, tiek planuojamos ūkinės veiklos metu šildymo įrenginiai nebus naudojami. Esant poreikiui teritorijoje esančių patalpų šildymas bus vykdomas elektriniais prietaisais. UAB „Granitinė skalda“ administracinis pastatas, esantis adresu Granito g. 5, Vilniuje, yra šildomas gamtinėmis dujomis, eksploatuojant 95 kW našumo katilą. Metinis dujų kiekio poreikis nesikeis. Šis taršos šaltinis bus įvertintas kaip foninis oro teršalų sklaidos vertinimo metu.

Kuro ir degalų naudojimas

Tiek esamoje situacijoje, tiek planuojamos ūkinės veiklos metu bus naudojamas dyzelinis kuras. Dyzelinį kurą naudos teritorijoje krovos darbus atliekantys autokrautuvai, skaldą transportuojantis šilumvežis ir mobiliosios šlako (pelenų) apdorojimo linijos įrenginiai (trupintuvas ir mobilūs sijotuvai). Planuojama, kad per metus bus sunaudojama iki 96 m³ dyzelinio kuro. Teritorijoje yra eksploatuojamas vienas 9 tūkst. litrų talpos arba 9 m³ antžeminis dyzelinio kuro rezervuaras.

Vanduo

Tiek esamoje situacijoje, tiek planuojamos ūkinės veiklos metu gamtos išteklių - vanduo bus naudojamas buitiniams, technologiniams ir priešgaisrinėms reikmėms. Vanduo tiek šiuo metu, tiek ateityje bus naudojamas tiek iš UAB „Vilniaus vandenys“ eksploatuojamų Vilniaus miesto nuotekų tinklų, tiek iš teritorijoje įrengto ir eksploatuojamo artezinio vandens gręžinio.

Vanduo darbuotojų buitiniams reikmėms tiekiamas iš centralizuotų Vilniaus miesto vandentiekio tinklų, kuriuos eksploatuoja UAB „Vilniaus vandenys“ pagal 2019 m. spalio 16 d. pasirašytą Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sutartį Nr. 20668. Sutarties kopija pateikta 3 priede. Vandens apskaita vykdoma pagal šiluminiame mazge įrengtus vandens apskaitos prietaisus. Esamoje situacijoje per metus buitiniams reikmėms sunaudojama iki 199 m³ geriamojo vandens (iki 0,55 m³ per parą). Planuojama, kad planuojamos ūkinės veiklos metu per metus buitiniams reikmėms bus sunaudojama iki 450 m³ geriamojo vandens (iki 1,8 m³ per parą).

Vanduo technologiniams reikmėms (tiek skaldos, tiek dugno pelenų ir šlako atliekų drėkinimui) tiekiamas iš teritorijoje esančio požeminio gavybos (gėlo vandens) gręžinio Nr. 41680 (gręžinio pasas bei leidimas naudoti žemės gelmių išteklius ir ertmes pateiktas 4 priede). Vandens apskaita vykdoma pagal įrengtus vandens apskaitos prietaisus. Esamoje situacijoje per metus technologiniams reikmėms sunaudojama iki 942 m³ vandens (iki 2,61 m³ per parą). Planuojama, kad ateityje per metus technologiniams reikmėms bus sunaudojama iki 6000 m³ vandens (iki 23,8 m³ per parą). Neapdorotų dugno pelenų ir šlako atliekų drėkinimui, kuomet maišant senus sausus neapdorotus dugno pelenus ir šlako atliekas su naujai atvežamais nebus galima reikiamo atliekų drėgnumo (15-19 proc.), kad jie nedulkėtų. Vandens poreikis sudarys apie 150-190 litrų/m³ per dieną. Atliekos bus drėkinamos purkštukų pagalba prieš jas pakraunant į mobilių

apdorojimo įrenginį apie 3 mėn. per metus arba apie 750 val. per metus. Per metus atliekų drėkinimui bus sunaudojama apie 5058 m³ vandens iš artezinio gręžinio.

Vanduo gaisrinėms reikmėms tiekiamas iš centralizuotų miesto vandentiekio tinklų, eksploatuojamų UAB „Vilniaus vandenys“.

Buitinės nuotekos

Ūkinės veiklos metu susidaro bendros ūkio-buities (buitinės) nuotekos. Susidariusios buitinės nuotekos nuvedamos į centralizuotus Vilniaus miesto nuotekų tinklus, kuriuos eksploatuoja UAB „Vilniaus vandenys“ (prisijungimo prie centralizuotų miesto nuotekų tinklų sutarties kopija pateikta 3 priede). Buitinių nuotekų kiekis apskaitomas pagal suvartoto vandens apskaitos prietaisų rodmenis.

Esamoje situacijoje per metus susidaro iki 199 m³ buitinių nuotekų arba 0,55 m³ per parą. Planuojama, kad įgyvendinus planuojamą ūkinę veiklą per metus susidarys iki 450 m³ buitinių nuotekų arba 1,8 m³ per parą.

Buitinių nuotekų užterštumas neviršys bazinio nuotekų užterštumo koncentracijų, nurodytų UAB „Vilniaus vandenys“ svetainėje verslo klientams:

- BDS₇ – 350 mg O₂/l;
- SM – 350 mg/l;
- Bendras azotas – 50 mg/l;
- Bendras fosforas – 10 mg/l.

Gamybinės nuotekos

Nei esamoje situacijoje, nei įgyvendinus planuojamą ūkinę veiklą gamybinės nuotekos nesusidarys. Vanduo bus naudojamas tik atliekų drėkinimui.

Paviršinės nuotekos

Paviršinės nuotekos susidaro nuo planuojamos ūkinės veiklos teritorijoje esančių pastatų stogų, kurių plotas – 2375 m² ir nuo kietųjų dangų, kurių plotas 10305 m², iš jo: atliekų laikymo ir sendinimo zonoje – 6167 m², atliekų apdorojimo zonoje – 2516 m² ir kitoje teritorijoje (privažiavimo keliai, manevravimo aikštelės ir kt.) – 1622 m². Atsižvelgiant į tai, kad nėra numatoma naujų pastatų ar kt. statinių statyba ir naujų kietųjų dangų įrengimas, žemiau pateikiami vieni skaičiavimai, kurie atspindi tiek esamą, tiek planuojamą situaciją. Paviršinės nuotekos skaičiuojamos nuo bendro kietųjų dangų ploto, vertinant didžiausią galimą paviršinių nuotekų nuo kietųjų dangų kiekį. Visos nuotekos prieš patekdamos į UAB „Grinda“ eksploatuojamus tinklus bus valomos nuotekų valymo įrenginiuose – naftos atskirtuve ir smėliagaudėje.

Nepavojingųjų dugno pelenų ir šlako atliekų tiek laikymo, tiek sendinimo, tiek apdorojimo zonos bus įrengtos teritorijoje, kuri yra padengta kieta danga ir joje įrengta nuotekų surinkimo sistema. Tikimybė, jog atliekų laikymo ir sendinimo zonose (plotas – 6167 m²) paviršinės nuotekos nesusidarys yra didelė, nes visas vanduo susigers ir bus panaudojamas atliekų drėkinimui, tačiau siekiant įvertinti maksimalų susidarantių nuotekų kiekį, nuo šios teritorijos nuotekų kiekis yra skaičiuojamas.

Surinktos nuotekos nuo stogų be valymo, nuo kietųjų dangų bus valomos ir išleidžiamos į UAB „Grinda“ eksploatuojamus paviršinių nuotekų tinklus pagal 2018-09-12 pasirašytą Paviršinių nuotekų tvarkymo sutartį Nr. 18/PNA-234. Sutarties specialiosios sąlygos ir priedai pateikiami 5 priede.

UAB „Grinda“ nustatyti abonentui taršos normatyvai (didžiausia leistina tarša):

- BDS₇ – 57,5 mg/l (momentinė teršalų koncentracija), 28,75 mg/l (vidutinė metinė teršalų koncentracija);
- Naftos produktai - 7 mg/l (momentinė teršalų koncentracija), 5 mg/l (vidutinė metinė teršalų koncentracija);
- Skendinčių medžiagų - 50 mg/l (momentinė teršalų koncentracija), 30 mg/l (vidutinė metinė teršalų koncentracija);
- Vandens jonų rodiklis – 6,50-8,50 pH.

Paviršinių nuotekų apskaita vykdoma pagal stogų bei teritorijos plotą ir vidutinį kritulių kiekį, kurį nustato Lietuvos hidrometeorologijos tarnyba atlikdama daugiamečius duomenų stebėjimus.

Atliekų tvarkymas, šalinimas ir panaudojimas.

Planuojamos ūkinės veiklos metu UAB „Granitinė skalda“ granito gamyklos teritorijoje bus tvarkomos neapdorotų dugno pelenų ir šlako atliekos (19 01 12). Plačiau šių atliekų tvarkymas, pajėgumas ir kt. informacija pateikta 3.3 skyriuje. Apdoroti dugno pelenai ir šlako atliekos, turinčios parengtą eksploatacinių savybių deklaraciją, toliau bus naudojamos kaip statybos produktas pastatų statyboje ir kt. Produktas gautas, apdorojant dugno pelenus ir šlako atliekas, turintis parengtą eksploatacinių savybių deklaraciją, toliau bus naudojamos kaip statybos produktas kelių ir kitų inžinerinių statinių statyboje ir kt.

Įgyvendinus planuojamą ūkinę veiklą susidarys nepavojingosios ir pavojingosios atliekos:

- Atliekų apdorojimo metu: juodieji metalai (19 12 02), spalvotieji metalai (19 12 03), kitos mechaninio atliekų (įskaitant medžiagų mišinius) apdorojimo atliekos, nenurodytos 19 12 11 (19 12 12), mineralinės medžiagos (akmenys) (19 12 09);
- Planuojamų eksploatuoti nuotekų valymo įrenginių metu: paviršinių nuotekų valymas (13 05 02*, 13 05 06*);
- Buitinių ir pagalbinių patalpų priežiūros metu: mišrios komunalinės atliekos (20 03 01), dienos šviesos lempos ir kitos atliekos, kuriose yra gyvsidabrio (20 01 21*);
- Technologinės įrangos priežiūros ir paprastojo remonto metu, įskaitant ir mobiliąją įrangą: absorbentai, filtrų medžiagos (įskaitant kitaip neapibrėžtus tepalų filtrus), pašluostės, apsauginiai drabužiai, užteršti pavojingosiomis medžiagomis (15 02 02*), pakuotės, kuriose yra pavojingųjų medžiagų likučių arba kurios yra jomis užterštos (15 01 10*), kita variklio, pavarų dėžės ir tepamoji alyva (13 02 08*).

Pavojingosios atliekos bus laikomos objekte ne ilgiau nei šešis mėnesius, o nepavojingosios atliekos - ne ilgiau kaip vienerius metus ir perduodamos atliekų tvarkytojams pagal iš anksto sudarytas sutartis. Planuojamos ūkinės veiklos metu radioaktyviosios atliekos nesudarys.

Planuojamos ūkinės veiklos metu bus vykdoma atliekų apskaita, pildomas atliekų susidarymo apskaitos žurnalas, rengiama atliekų susidarymo apskaitos metinė ataskaita. Susidarančios atliekos bus perduodamos Atliekų tvarkytojų valstybės registre (ATVR) registruotiems atliekų naudotojams ar šalintojams, su kuriais bus pasirašytos sutartys dėl atliekų naudojimo ar šalinimo. Visos operacijos susijusios su atliekomis bus registruojamos Vieningoje gaminių, pakuočių ir atliekų apskaitos informacinėje sistemoje (GPAIS).

Bendras surenkamų ir atliekų tvarkymo metu susidarančių atliekų kiekis esamoje situacijoje – 25000 t, planuojamoje situacijoje – 60000 t.

Priimamas ir atliekų tvarkymo metu susidariusias atliekas numatoma laikyti atliekų duobėse, įvairios talpos konteineriuose ir talpose, ant palečių arba tam skirtose zonose ant išbetonuotų grindų.

Susisiekimo, privažiavimo keliai.

Į ūkinės veiklos teritoriją transporto priemonės atvyks iš Granito gatvės ir geležinkelio.

Numatoma, kad blogiausiu atveju per parą į ūkinės veiklos teritoriją atvyks ir joje manevruos 12 lengvųjų transporto priemonių, 200 sunkiųjų transporto priemonių ir 1 šilumvežis, kuris per dieną gali atitempti 35 prekinis vagonus.

4.4. Ūkinės veiklos vietos (žemės sklypo) įvertinimas atsižvelgiant į greta ir aplink planuojamą ūkinę veiklą, esančias, planuojamas ar suplanuotas gyvenamųjų pastatų, visuomeninės paskirties, rekreacines ar kitas teritorijas, statinius, pastatus, objektus, nurodytus Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo 24 straipsnio 4 dalyje, ar kitus visuomenės sveikatos saugos požiūriu reikšmingus objektus (aprašymas, anksčiau šiame žemės sklype vykdyta ūkinė veikla, atstumai iki kitų šiame papunktyje nurodytų objektų)

Remiantis pakeisto Vilniaus m. sav. teritorijos bendrojo plano, patvirtinto Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2021 m. birželio 2 d. sprendimu Nr. 1-972 „Dėl Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo tvirtinimo“, pagrindiniu brėžiniu nustatyta, kad planuojama ūkinė veikla patenka į pramonės sandėliavimo teritorijų funkcinę zoną, kurioje dominuoja žemės sklypai, skirti verslo, gamybos, remonto ir pramonės įmonių ar dirbtuvių, sandėlių statiniams, energetikos objektams, atliekų naudojimo, atliekų paruošimo naudoti ar šalinti, atliekų surinkimo ir atliekų laikymo (naudoti skirtų atliekų laikymo ne ilgiau kaip 3 metus, šalinti skirtų atliekų laikymo ne ilgiau kaip 1 metus statiniams ir (ar) įrenginiams. Teritorija, skirta gamybai, sandėliavimui, logistikai, atliekų perdirbimui.

PŪV teritorija nepatenka į saugomas, miško, rekreacines teritorijas, taip pat į teritorijas, kuriose nerekomenduojama tokio pobūdžio plėtra. Žemės sklypo, kuriame planuojama ūkinė veikla, daikto pagrindinė naudojimo paskirtis – Kita. Žemės sklypo naudojimo būdas – pramonės ir sandėliavimo objektų teritorijos.

PŪV neprieštarauja Vilniaus m. sav. teritorijos bendrojo plano žemės naudojimo ir apsaugos reglamentų, inžinerinės, susisiekimo infrastruktūros bei turizmo ir rekreacijos sprendiniams.

Nekilnojamo turto registro centro centrinio banko išrašų kopijos pateiktos 2 priede.

Artima PŪV teritorija nėra tankiai apgyvendinta. Artimiausias pavienis gyvenamasis namas, adresu Agrastų g. 15A, Vilnius, nuo PŪV teritorijos nutolęs per ~0,8 km į pietryčius. Artimiausia tankiau apgyvendinta teritorija, Vilniaus miesto Liudvinavo mikrorajonas, nuo PŪV teritorijos nutolusi ~1,0 km atstumu į vakarus.

Artimiausi PŪV teritorijos gretimybėse esantys gyvenamieji namai:

- Agrastų g. 15A, Vilnius, nuo PŪV teritorijos nutolęs per ~0,8 km į pietryčius;
- Liudvinavo g. 92A, Vilnius, nuo PŪV teritorijos nutolęs per ~1,03 km į vakarus;
- Agrastų g. 13, Vilnius, nuo PŪV teritorijos nutolęs per ~1,05 km į pietryčius.

Artimiausi PŪV teritorijos gretimybėse esantys visuomeninės paskirties pastatai:

- Lietuvos ir Vokietijos uždaroji akcinė bendrovė „Tuvlita“, adresu Lentvario g. 7A, Vilnius, nuo PŪV teritorijos nutolusi per ~1,18 km į šiaurės vakarus;
- Vilniaus Panerių lopšelis-darželis, adresu Juodšilių g. 10, Vilnius, nuo PŪV teritorijos nutolęs per ~1,9 km į pietryčius.

Remiantis teritorijų planavimo dokumentų registru (*www.tpdr.lt*), suplanuotų gyvenamųjų teritorijų 1 km spinduliu aplink PŪV teritoriją nėra. Artimiausia suplanuota gyvenamosios paskirties teritorija nuo PŪV teritorijos nutolusi per ~1,16 km į vakarus.

Artimiausias inžinerinės infrastruktūros objektas – apie 30 m į rytus nuo PŪV teritorijos praeinantis magistralinis kelias A19 Vilniaus pietinis aplinkkelis – keturių juostų Lietuvos magistralinis kelias. Šiaurinėje žemės sklypo dalyje yra geležinkelio bėgiai, kuriais į PŪV teritoriją atvežama žaliava.

Artimiausia medicinos įstaiga – InMedica Karoliniškės, nuo analizuojamo objekto nutolusi apie ~5 km šiaurės rytų kryptimi

Šiuo metu planuojamos ūkinės veiklos teritorijoje vykdoma įvairių frakcijų granito skaldos gamyba, įvairių frakcijų dolomito skaldos krova ir mineralinių medžiagų sandėliavimas. Planuojamos ūkinės veiklos teritoriją supa komercinės bei pramonės ir sandėliavimo objektų teritorijos. Nustatyta, jog arti PŪV vietos nėra lankytinų objektų ar rekreacinių teritorijų, regyklų ar apžvalgos taškų.

PŪV teritorija nepatenka į valstybinių rezervatų, nacionalinių ar regioninių, gamtos draustinių apsaugos zonas ar juostas ir kitas saugomas ar kraštovaizdžiui išsaugoti bei puoselėti skirtas teritorijas. Kurortinių ir rekreacinių teritorijų artimoje PŪV aplinkoje neidentifikuota.

PŪV teritorijos schema pateikiama 1 priede.

5. PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS VEIKSNIŲ, DARANČIŲ ĮTAKĄ VISUOMENĖS SVEIKATAI, TIESIOGINIO AR NETIESIOGINIO POVEIKIO KIEKYBINIS IR KOKYBINIS APIBŪDINIMAS IR ĮVERTINIMAS

5.1. Planuojamos ūkinės veiklos cheminės taršos, galinčios daryti poveikį visuomenės sveikatai, vertinimas

Stacionarūs aplinkos oro taršos šaltiniai

Esama padėtis.

Esama situacija vertinama pagal 2022 m. UAB „Ekometrija“ parengtą ir atsakingos institucijos patvirtintą UAB „Granitinė skalda“ stacionarių aplinkos oro taršos šaltinių ir iš jų išmetamų teršalų inventorizacijos ataskaitą (toliau – Ataskaita). Inventorizacijos atlikimo metu teritorijoje veikė 21 stacionarus aplinkos oro taršos šaltinis. Taip pat 1 stacionarus šaltinis (administraciniame pastate veikianti dujinė katilinė (t.š. 009)) veikė adresu Granito g. 5, Vilniuje. Jis irgi buvo įvertintas. Viso Ataskaitoje buvo įvertinti 22 stacionarūs aplinkos oro taršos šaltiniai, iš jų: 3 stacionarūs organizuoti ir 19 stacionarių neorganizuotų aplinkos oro šaltinių. Viso per 2021 metus į aplinkos orą buvo išmesta 5,209 tonos teršalų. Viso į aplinkos orą pateko 7 aplinkos oro teršalai: anglies monoksidas, azoto oksidai, kietosios dalelės, lakieji organiniai junginiai, geležies junginiai, mangano junginiai ir chromo oksidai. Prie granito skaldos trupintuvų yra sumontuota dulkių nusodinimo sistema – 2 rankoviniai filtrai, kurie pradėti eksploatuoti 2021 metais. Rankovinių filtrų efektyvumas – 99 proc., sugaudant kietąsias daleles.

Planuojama padėtis.

Įgyvendinus planuojamą ūkinę veiklą, toliau teritorijoje veiks visi inventorizuoti aplinkos oro taršos šaltiniai, tik skirsis jų darbo laikas. Taip pat gali skirtis kai kurių taršos šaltinių vieta. Laikant ir apdorojant dugno pelenus ir šlako atliekas, papildomai teritorijoje atsiras 8 stacionarūs aplinkos oro taršos šaltiniai, iš jų: 3 organizuoti ir 5 neorganizuoti taršos šaltiniai. Smulkintuvo ir sijotuvų darbo metu į aplinkos orą bus išmetami: anglies monoksidas, azoto oksidai, sieros dioksidas, kietosios dalelės ir lakieji organiniai junginiai. Atliekų laikymo, sendinimo, smulkinimo,

sijojimo ir apdorotų atliekų laikymo metu į aplinkos orą neorganizuotai pateks kietosios dalelės. Viso įgyvendinus ūkinę veiklą teritorijoje veiks 29 stacionarus aplinkos oro taršos šaltiniai ir 1 taršos šaltinis gretimoje teritorijoje, adresu Granito g. 5, Vilnius. Bendras teršalų kiekis, patenkantis į aplinkos orą, - 10,288 t/metus. Dalis teršalų kiekio pateks iš įmonės eksploatuojamos katilinės ir įrenginių su vidaus degimo varikliais, kurių galingumas bus mažesnis nei 500 kW.

Nagrinėjamoje artimiausių gyvenamųjų namų aplinkoje, ūkinės veiklos teritorijoje bei ties rekomenduojamos sanitarinės apsaugos zonos ribomis suskaičiuotos aplinkos oro teršalų pažemio koncentracijos tiek be fono, tiek ir įvertinus foną neviršija žmonių apsaugai nustatytų ribinių verčių.

Atsižvelgiant į tai, kad planuojamos ūkinės veiklos metu numatomas vietinis bendras aplinkos oro taršos padidėjimas dėl mobilių taršos šaltinių įtakos yra neįžymus, reikšmingas neigiamas poveikis visuomenės sveikatai dėl teritorijoje manevruojančio autotransporto nebus daromas.

5.2. Galimas planuojamos ūkinės veiklos poveikis visuomenės sveikatai, atsižvelgiant į ūkinės veiklos metu į aplinką skleidžiamus kvapus

Kvapo koncentracijos ribinės vertės gyvenamosios aplinkos ore yra nustatytos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. spalio 4 d. įsakymu Nr. V-885 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 121:2010 "Kvapo koncentracijos ribinė vertė gyvenamosios aplinkos ore" ir Kvapų kontrolės gyvenamosios aplinkos ore taisyklių patvirtinimo“ (Žin. 2010, Nr. 120-6148 ir vėlesni pakeitimai). Šiame įsakyme nurodyta, kad didžiausia leidžiama kvapo koncentracijos ribinė vertė gyvenamosios aplinkos ore yra 8 europiniai kvapo vienetai ($8 \text{ OU}_E/\text{m}^3$). Vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2019 m. rugpjūčio 1 d. įsakymo Nr. V-959 „Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. spalio 4 d. įsakymo Nr. V-885 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 121:2010 „Kvapo koncentracijos ribinė vertė gyvenamosios aplinkos ore“ ir Kvapų kontrolės gyvenamosios aplinkos ore taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“ (TAR, 2019-08-01, Nr. 12683) 2.2. punktu, nuo 2024 m. sausio 1 d. keičiasi didžiausia leidžiama kvapo koncentracijos ribinė vertė gyvenamosios aplinkos ore į 5 europinius kvapo vienetus (OU_E/m^3). Europinis kvapo vienetas – kvapiosios medžiagos (kvapiųjų medžiagų) kiekis, kuris išgarintas į 1 kubinį metrą neutraliųjų dujų standartinėmis sąlygomis sukelia kvapo vertintojų grupės fiziologinį atsaką (aptikimo slenkstis), ekvivalentišką sukeliama vienai europinės pamatinės kvapo masės (EROM), išgarintos į vieną kubinį metrą standartinėmis sąlygomis. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2007 m. gegužės 10 d. įsakyme Nr. V-362 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 35:2007 "Didžiausia leidžiama cheminių medžiagų (teršalų) koncentracija gyvenamosios aplinkos ore" patvirtinimo“ (Žin. 2007, Nr. 55-2162 ir vėlesni pakeitimai) nurodyta, kad cheminės medžiagos kvapo slenkščio vertė – pati mažiausia cheminės medžiagos koncentracija, kuriai esant 50 % kvapo vertintojų (ekspertų), vadovaudamiesi dinaminės olfaktometrijos metodu, nustatyta LST EN 13725:2004/AC:2006 „Oro kokybė. Kvapo stiprumo nustatymas dinamine olfaktometrija“, pajunta kvapą. Cheminių medžiagų kvapo slenkščio vertė prilyginama vienam Europos kvapo vienetai ($1 \text{ OU}_E/\text{m}^3$). Kvapo slenkščio vertės nurodytos šiuo įsakymu patvirtintos Lietuvos higienos normos HN 35:2007 „Didžiausia leidžiama cheminių medžiagų (teršalų) koncentracija gyvenamosios ir visuomeninės paskirties pastatų patalpų ore“ priede.

Galimas planuojamos ūkinės veiklos poveikis visuomenės sveikatai, atsižvelgiant į planuojamos ūkinės veiklos metu į aplinką skleidžiamus kvapus, nėra vertinamas, nes ūkinės veiklos metu kvapai neišsiskirs:

- ✓ Nei esamoje situacijoje, nei planuojamos ūkinės veiklos metu nėra numatomas kvapą turinčių cheminių medžiagų ar preparatų naudojimas;
- ✓ Nei esamoje situacijoje, nei planuojamos ūkinės veiklos metu į aplinkos orą neišsiskirs kvapo slenkstį turintys aplinkos oro teršalai.

5.3. Fizinės (triukšmas, nejonizuojančioji spinduliuotė ir kt.) taršos, galinčios daryti poveikį visuomenės sveikatai, vertinimas

Prognozuojama, kad viešojo naudojimo gatvėmis ir geležinkeliu pravažiuojančio ir su ūkine veikla susijusio transporto sukeliamas triukšmo lygis artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje dienos metu neviršys triukšmo ribinių dydžių, reglamentuojamų pagal HN 33:2011 1 lentelės 3 punktą.

Prognozuojama, kad ūkinės veiklos sukeliamas triukšmo lygis artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje ir ties rekomenduojamos sanitarinės apsaugos zonos ribomis dienos metu neviršys leidžiamų triukšmo ribinių dydžių, reglamentuojamų ūkinės veiklos objektams pagal HN 33:2011 1 lentelės 4 punktą.

5.4. Kiti reikšmingi planuojamos ūkinės veiklos visuomenės sveikatai įtaką darantys veiksniai, kurių taršos rodiklių ribinės vertės reglamentuotos norminiuose teisės aktuose, galimas jų poveikis visuomenės sveikatai

Planuojama ūkinė veikla reikšmingo poveikio visuomenės sveikatai nedarys.

5.5. Ekonominiai, socialiniai, psichologiniai planuojamos ūkinės veiklos visuomenės sveikatai įtaką darantys veiksniai, kurių taršos rodiklių ribinės vertės nėra reglamentuotos norminiuose teisės aktuose

Ekonominiai veiksniai

Planuojama ūkinė veikla numatoma pramonės ir sandėliavimo objektų paskirties teritorijoje. Teritorijoje vykdomos veiklos pobūdis neprieštarauja Vilniaus miesto teritorijos bendrojo plano sprendiniams.

Remiantis Vilniaus apskrities užimtumo tarnybos informacija, 2023 m. birželio mėn. nedarbo lygis (DAG mėnesio pabaigoje) Vilniaus mieste siekė 8,2 %. Šiuo metu įmonėje dirba 25 darbuotojai. Po veiklos išplėtimo naujų darbo vietų nebus sukuriama, taip pat darbo vietos nebus ir panaikinamos.

Socialiniai veiksniai

Planuojama ūkinė veikla numatoma užstatytoje pramonės ir sandėliavimo objektų teritorijoje. Planuojama ūkinė veikla reikšmingos įtakos gyventojų demografijai Vilniaus mieste nedarys. Visuomeninės paskirties pastatų, rekreacinių, kurortinių teritorijų artimoje planuojamos ūkinės veiklos teritorijoje nėra.

Psichologiniai veiksniai

Visuomenę sudaro įvairių psichologinių tipų, įvairios sveikatos ir socialinės padėties, išsilavinimo žmonės, todėl ir reakcija į aplinką šalia gyvenamosios vietovės gali būti skirtinga.

Visuomenės nepasitenkinimas bei psichologinis diskomfortas dėl planuojamos ūkinės veiklos vykdymo nagrinėjamoje teritorijoje nenumatomas remiantis šiais argumentais:

- Planuojamos ūkinės veiklos teritorija patenka į pramonės ir sandėliavimo teritorijų funkcinę zoną (remiantis Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendiniais);
- Ūkinė veikla nagrinėjamoje teritorijoje neprieštarauja Vilniaus miesto teritorijos bendrojo plano sprendiniams;
- Šiuo metu planuojamos ūkinės veiklos teritorijoje vykdoma įvairių frakcijų granito skaldos gamyba, įvairių frakcijų dolomito skaldos krova ir mineralinių medžiagų sandėliavimas.

6. PRIEMONIŲ, KURIOS PADĖS IŠVENGTI AR SUMAŽINTI NEIGIAMĄ PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS POVEIKĮ VISUOMENĖS SVEIKATAI, APRAŠYMAS BEI JŲ PASIRINKIMO ARGUMENTAI

Ūkinė veikla visuomenės sveikatai neigiamo poveikio neturės, todėl papildomos priemonės jam mažinti nenumatomos.

7. ESAMOS VISUOMENĖS SVEIKATOS BŪKLĖS ANALIZĖ

7.1. Vietovės gyventojų demografiniai rodikliai

Gyventojų demografinių rodiklių analizė atlikta remiantis Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Lietuvos sveikatos informacijos centro rodiklių duomenų bazių duomenimis. Išnagrinėti Vilniaus m. sav. statistiniai duomenys, kurie lyginami su Lietuvos Respublikos vidurkiais.

Išanalizavus Vilniaus m. sav. bei Lietuvos demografinius rodiklius, matyti, kad daugelis demografinių rodiklių yra panašūs. Didžiausias skirtumas pastebimas pagal gyventojų pasiskirstymą 5 metų amžiaus grupėse ir gyventojų pasiskirstymą pagal gyvenamąją vietą rodikliuose.

7.2. Gyventojų rizikos grupių populiacijoje analizė

Populiacija – tai žmonių grupių, kurios skiriasi savo jautrumu žalingiems sveikatai veiksniams, visuma. Žmonių grupės jautrumą sveikatai darantiems įtaką veiksniams lemia keli faktoriai: amžius, lytis, esama sveikatos būklė. Atliekant poveikio visuomenės sveikatai įvertinimą galima išskirti dvi pagrindines rizikos grupes:

- 1) Dirbantieji, tai grupė žmonių, kurie darbo sutartyje nustatytą laiką dirba galimos padidintos emocinės įtampos, fizikinių, cheminių bei ergonominė rizikos veiksnių sąlygomis.
- 2) Gyventojai, tai grupė asmenų, gyvenančių arčiausiai nagrinėjamos teritorijos.

PŪV veiklos galimas poveikis visuomenės grupėms pateiktas 7.2.1. lentelėje.

7.3. Gyventojų demografinių ir sveikatos rodiklių palyginimas su visos populiacijos duomenimis

Gyventojų demografinių ir sveikatos rodiklių palyginimas su visos populiacijos duomenis pateiktas 7.1 ir 7.2 poskyriuose.

7.2.1. lentelė. Ūkinės veiklos galimas poveikis visuomenės grupėms

<i>Visuomenės grupės</i>	<i>Veiklos rūšys ar priemonės, taršos šaltiniai</i>	<i>Grupės dydis (asm. skaičius)</i>	<i>Poveikis: teigiamas (+) neigiamas (-)</i>	<i>Komentarai ir pastabos</i>
1	2	3	4	5
1. Veiklos poveikio zonoje esančios visuomenės grupės (vietos populiacija)	Triukšmas, oro tarša	Remiantis Lietuvos statistikos departamento duomenimis Vilniaus m. sav. 2023 metų pradžioje gyveno 586836 gyventojai	0	Neigiamas poveikis artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje dėl esamos ir planuojamos ūkinės veiklos nenumatomas
2. Darbuotojai	Nepavojingųjų dugno pelenų ir šlako atliekų apdorojimo ir laikymo veikla	Iki 25 darbuotojų	0	Esamai ūkinei veiklai atliktas darbo vietų profesinės rizikos vertinimas, esant poreikiui bus papildytas informacija apie naujas darbo vietas
3. Veiklos produktų vartotojai	Nepavojingųjų dugno pelenų ir šlako atliekų apdorojimo ir laikymo veikla	Neapibrėžtas skaičius	+	Aprūpinami produkcija naudotojai
4. Mažas pajamas turintys asmenys	0	0	nevertinta	0
5. Bedarbiai	Nepavojingųjų dugno pelenų ir šlako atliekų apdorojimo ir laikymo veikla	0	nevertinta	Įmonėje bus galimybė įdarbinti iki 25 darbuotojų
6. Etninės grupės	0	0	nevertinta	0
7. Sergantys tam tikromis ligomis (lėtinėmis priklausomybės ligomis ir pan.)	0	0	nevertinta	0
8. Neįgalieji	0	0	nevertinta	0
9. Vieniši asmenys	0	0	nevertinta	0
10. Prieglobsčio ieškantys ir emigrantai, pabėgėliai	0	0	nevertinta	0
11. Benamiai	0	0	nevertinta	0
12. Kitos populiacijos grupės (areštuotieji, specialių profesijų asmenys, atliekantys sunkų fizinį darbą ir pan.)	0	0	nevertinta	0
13. Kitos grupės (pavieniai asmenys)	0	0	nevertinta	0

7.4. Planuojamos ūkinės veiklos poveikis visuomenės sveikatos būklei

Planuojama ūkinė veikla visuomenės sveikatai neigiamo poveikio neturės. Planuojamos ūkinės veiklos metu galimas vietinis triukšmo ir aplinkos oro taršos padidėjimas dėl automobilių transporto manevravimo teritorijoje bei įmonėje naudojamų įrengimų.

Suskaičiuotos oro teršalų koncentracijos artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje ir prie planuojamos ūkinės veiklos bei rekomenduojamos sanitarinės apsaugos zonos ribų neviršija ribinių verčių, nustatytų žmonių sveikatos apsaugai.

Suskaičiuotas planuojamos ūkinės veiklos ir autotransporto sukeliamas triukšmo lygis artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje bei prie rekomenduojamos sanitarinės apsaugos zonos ribų neviršys HN 33:2011 1 lentelės 4 punkte nustatytų ribinių dydžių.

8. SANITARINĖS APSAUGOS ZONOS RIBŲ NUSTATYMO ARBA TIKSLINIMO PAGRINDIMAS

Remiantis Lietuvos Respublikos Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo (TAR, 2019-06-19, Nr. 9862) 3 priedo 2 lentelės 7 punktu (Atliekų laikymo, perkrovimo ir rūšiavimo įmonės įrenginiai (statiniai)), PŪV nustatoma 100 m sanitarinės apsaugos zona (toliau – SAZ).

Į normatyvinės SAZ ribas (100 m), kai poveikio visuomenės sveikatai vertinimas nebūtų atliekamas, gyvenamieji namai ir jų gyvenamoji aplinka bei visuomeninės paskirties pastatai ir jų aplinka nepatenka. Žemės sklypai, patenkantys į normatyvinę sanitarinės apsaugos zoną, pateikti 4.1.4 paveiksle. Tai 9 žemės sklypai bei valstybinės žemės plotas. Planuojamos ūkinės veiklos teritoriją supa komercinės bei pramonės ir sandėliavimo objektų bei miško žemės teritorijos.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros 2002 m. gegužės 16 d. įstatymu Nr. IX-886, 24 straipsnio 3 punktu - ūkinei veiklai ir (ar) objektams, kuriems nustatomos sanitarinės apsaugos zonos, sanitarinės apsaugos zonų dydis nurodytas Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme arba šis dydis nustatomas planuojamos ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai vertinimo ir planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo dokumentuose, atlikus poveikio visuomenės sveikatai vertinimą. Atlikus planuojamos ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai vertinimą ar planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimą, įvertinus konkrečios ūkinės veiklos galimą poveikį visuomenės sveikatai, Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nurodytas ar poveikio visuomenės sveikatai vertinimo metu nustatytas sanitarinės apsaugos zonų dydis gali būti sumažintas arba padidintas planuojamos ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai vertinimo ir planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo dokumentuose. Šioje PVSV ataskaitoje apskaičiuotos rekomenduojamos (patikslintos) SAZ ribos, įvertinus ūkinę veiklą, nustatytos pagal suskaičiuotą triukšmo lygį. Rekomenduojamas SAZ plotas yra 5,6912 ha. Rekomenduojamos sanitarinės apsaugos zonos ribos apima žemės sklypą unik. Nr. 0101-0076-0157 (5,0513 ha) ir valstybinės žemės plotus (0,6399 ha), kuriuose žemės sklypai nesuformuoti. Rekomenduojamos sanitarinės apsaugos zonos schema pateikta 8 priede. Į rekomenduojamos SAZ ribas gyvenamieji namai ir gyvenamoji aplinka, visuomeninės paskirties pastatai ir jų aplinka nepatenka.

9. POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI VERTINIMO METODŲ APRAŠYMAS

9.1. *Panaudoti kiekybiniai ir kokybiniai poveikio visuomenės sveikatai vertinimo metodai ir jų pasirinkimo pagrindimas*

PVSV atliktas vadovaujantis Poveikio visuomenės sveikatai vertinimo metodiniais nurodymais, patvirtintais Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. liepos 1 d. įsakymu Nr. V-491.

Panaudoti kiekybiniai ir kokybiniai vertinimo metodai:

- informacijos surinkimas ir apdorojimas;
- demografijos, sergamumo duomenų rinkimas, statistinis apdorojimas ir analizė;
- triukšmo taršos modeliavimas;
- aplinkos oro taršos skaičiavimas;
- sveikatai darančių veiksnių kokybinis įvertinimas.

Vertinant vietovės demografinius bei sveikatos rodiklius buvo remtasi Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Lietuvos sveikatos informacijos centro rodiklių duomenų bazių duomenimis.

Atliekant triukšmo sklaidos skaičiavimus buvo naudota kompiuterinė programa *CadnaA*. Programos galimybės leidžia modeliuoti pačius įvairiausias scenarijus, pasirenkant vieno ar kelių tipų triukšmo šaltinius (mobilūs - keliai, geležinkeliai, oro transportas, taškiniai - pramonės įmonės ir kt.), įvertinant teritorijos reljefą, sudėtingas kelių bei tiltų konstrukcijas ir pan. Programa taip pat įvertina ir prieštriukšmines priemones, jų konstrukcijas bei parametrus (aukštį, atspindžio nuostolį decibelais arba absorbcijos koeficientą ir t.t.). Vienas iš programos privalumų yra tas, kad triukšmo sklaida skaičiuojama remiantis Europos Sąjungos patvirtintomis metodikomis (kelių transportui – NMPB-Routes-96, pramonei – ISO 9613, geležinkeliams – SRM II, bei oro transportui – ECAC. Doc. 29).

Triukšmo lygio skaičiavimai gali būti atliekami pagal dienos, vakaro, nakties transporto eismo intensyvumą, taškinių triukšmo šaltinių skleidžiamą triukšmą, taip pat galima atlikti skirtingų scenarijų (eismo intensyvumas, greitis, sunkiųjų ir lengvųjų transporto priemonių procentinė dalis skaičiuojamame sraute) skaičiavimą ir palyginti rezultatus. Šioje ataskaitoje triukšmas vertinamas tik dienos metu.

Atliekant aplinkos oro teršalų iš mobilių taršos šaltinių skaičiavimą remtasi Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1999 m. gruodžio 13 d. įsakymu Nr. 395 „Dėl į atmosferą išmetamo teršalų kiekio apskaičiavimo metodikų sąrašo patvirtinimo ir apmokestinamų teršalų kiekio nustatymo asmenims, kurie netvarko privalomosios teršalų išmetimo į aplinką apskaitos“ patvirtinto į atmosferą išmetamo teršalų kiekio apskaičiavimo metodikų sąrašo (toliau Metodikų sąrašas) 35 punkte nurodytos Europos aplinkos agentūros į atmosferą išmetamų teršalų apskaitos naujausios 2019 metų metodikos (anglų kalba – EMEP/EEA air pollutant emission inventory guidebook 2019) 1.A.3.b.i-iv skyriumi „Road transport 2019“.

Aplinkos oro teršalų sklaidos skaičiavimai atlikti naudojant AERMOD View matematinį modelį (Lakes Environmental Software, Kanada). AERMOD View programa – tai naujos kartos oro taršos modeliavimo programa, sukurta remiantis JAV Aplinkos apsaugos agentūros reikalavimais. Programos galimybės leidžia įvertinti skirtingų aplinkos oro taršos šaltinių (taškinių, ploto, linijinių) išskiriamų teršalų koncentracijas. Skaičiavimo metu galima įvertinti nagrinėjamos teritorijos geografinę platumą, paviršiaus šiurkštumą bei pagrindinius meteorologinius parametrus: vyraujančią vėjo kryptį bei greitį, oro temperatūrą bei debesuotumą. AERMOD View

modelis taip pat leidžia įvertinti nagrinėjamos vietovės reljefą ir statinių aukštingumą. Tam tikslui naudojama AERMAP paprogramė. Lietuvos mastu dažniausiai naudojami globalūs SRTM3 (Shuttle Radar Topography Mission) reljefo skaitmeniniai duomenys. Šių duomenų rezoliucija siekia 90 m. AERMOD View modelis yra įtrauktas į LR Aplinkos ministerijos rekomenduojamų modelių, skirtų vertinti poveikį aplinkai, sąrašą. Gauti rezultatai lyginami tiek su Europos Sąjungos, tiek su Lietuvos Respublikos teisės aktų bei norminių dokumentų reikalavimais.

9.2. Galimi vertinimo netikslumai ar kitos vertinimo prielaidos

Vilniaus miesto savivaldybės gyventojų demografiniai, mirtingumo bei sergamumo duomenys gali netiksliai atspindėti nagrinėjamos teritorijos gyventojų duomenis. Vietinių gyventojų sergamumo bei mirtingumo rodikliai išsamiai nenagrinėti, nes prognozuojama, kad ūkinė veikla nedarys reikšmingo poveikio gyventojų sveikatai, taip pat gyventojų sergamumo ar mirtingumo rodiklių pokyčiams.

Triukšmo sklaida modeliuojama *CadnaA* programa, kurioje įdiegtos triukšmo skaičiavimo metodikos, patvirtintos Europos Parlamento ir Komisijos direktyva 2002/49/EB, o rezultatų atitikimas realiai situacijai priklauso nuo skaičiavimo standarto ir įvesties duomenų tikslumo.

Aplinkos oro teršalų iš stacionarių ir mobilių taršos šaltinių skaičiavimams atlikti buvo naudota tam skirta metodika. Matematiniai skaičiavimų bei tyrimų metodai yra pakankamai tikslūs ir objektyvūs. Įvertinus tai, kad skaičiavimai buvo atlikti pagal metodinius nurodymus, laikoma, kad gauti rezultatai neviršija leistinų neapibrėžčių.

Aplinkos oro teršalų sklaidos skaičiavimai atlikti naudojant AERMOD View matematinį modelį. Šis Gauso tipo modelis remiasi ribinio sluoksnio panašumo teorija, kuri padeda apibrėžti tolydžius turbulencijos ir dispersijos koeficientus, o tai leidžia geriau įvertinti dispersiją skirtinguose išmetimo aukščiuose. Skaičiuojant teršalų dispersiją, reikalinga turėti daug duomenų apie teršalų išmetimus ir vietovės meteorologines sąlygas. AERMOD algoritmai yra skirti pažemio sluoksniui, vėjo, turbulencijos ir temperatūros vertikaliniams profiliams, taip pat valandos vidurkių koncentracijoms (nuo 1 iki 24 val., mėnesio, metų) apskaičiuoti, vietovės tipams įvertinti. Oro taršos modeliavime galimos paklaidos daugiausia susijusios su ilgalaikių meteorologinių duomenų seka, todėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2008/50/EB "Dėl aplinkos oro kokybės ir švaresnio oro Europoje" I priede pagrindiniams oro teršalams yra nustatytos neapibrėžčių ribos. Laikoma, kad modeliavimo rezultatai, gauti AERMOD View programa, neviršija leistinų neapibrėžčių.

10. POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI VERTINIMO IŠVADOS

- 1) Prognozuojama, kad viešojo naudojimo gatvėmis ir geležinkeliu pravažiuojančio ir su ūkine veikla susijusio transporto sukiamas triukšmo lygis artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje dienos ir nakties metu neviršys triukšmo ribinių dydžių, reglamentuojamų pagal HN 33:2011 1 lentelės 3 punktą;
- 2) Prognozuojama, kad ūkinės veiklos sukiamas triukšmo lygis artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje ir ties rekomenduojamos sanitarinės apsaugos zonos ribomis dienos, vakaro ir nakties metu neviršys leidžiamų triukšmo ribinių dydžių, reglamentuojamų ūkinės veiklos objektams pagal HN 33:2011 1 lentelės 4 punktą.
- 3) Nagrinėjamoje artimiausių gyvenamųjų namų aplinkoje, ūkinės veiklos teritorijoje bei ties rekomenduojamos sanitarinės apsaugos zonos ribomis suskaičiuotos aplinkos oro teršalų pažemio koncentracijos tiek be fono, tiek ir įvertinus foną neviršija žmonių apsaugai nustatytų ribinių verčių;

- 4) Ūkinės veiklos metu nebus vykdomi procesai ar naudojamos medžiagos ir produktai turintys kvapo pajutimo slenkstį, todėl kvapai neišsiskirs. Ūkinė veikla bus vykdoma nepažeidžiant LR sveikatos apsaugos ministro 2010 m. spalio 4 d. įsakymu Nr. V-885 patvirtintoje Lietuvos higienos normoje HN 121:2010 „Kvapo koncentracijos ribinė vertė gyvenamosios aplinkos ore“ nustatytų reikalavimų.

11. SIŪLOMOS SANITARINĖS APSAUGOS ZONOS RIBOS

UAB „Granitinė skalda“ planuojamai nepavojingųjų dugno pelenų ir šlako atliekų apdorojimo ir laikymo veiklai apskaičiuotos rekomenduojamos SAZ ribos, įvertinus planuojamą ūkinę veiklą, nustatytos pagal suskaičiuotą ūkinės veiklos dienos triukšmo lygį ir oro teršalų emisijas. Rekomenduojamos SAZ plotas yra 5,6912 ha. Rekomenduojamos sanitarinės apsaugos zonos schema pateikta 8 priede. Į rekomenduojamos SAZ ribas gyvenamieji namai ir gyvenamoji aplinka, visuomeninės paskirties pastatai ir jų aplinka nepatenka.

12. REKOMENDACIJOS DĖL POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI VERTINIMO STEBĖSENOS, EMISIJŲ KONTROLĖS IR PAN.

Lietuvos Respublikos Triukšmo valdymo įstatymas nereglamentuoja triukšmo šaltinių valdytojo pareigos vykdyti triukšmo monitoringą. Įstatymas nustato, kad triukšmo šaltinių valdytojas privalo laikytis nustatytų triukšmo ribinių dydžių ir užtikrinti, kad naudojamų įrenginių triukšmo lygis neviršytų vietai, kurioje naudojami triukšmo šaltiniai, nustatytų triukšmo ribinių dydžių.

Poveikio visuomenės sveikatai vertinimo stebėseną netikslinga, nes neigiamas poveikis visuomenės sveikatai nenustatytas.